

Aleg. 36.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o preliminarzu funduszu krajowego na r. 1877.

Wysoki Sejmie!

Komisja budżetowa przedkłada wysokiemu Sejmowi preliminarz funduszu krajowego na rok 1877. W sumaryuszu podaną jest suma wydatków na 2,499.593 zł., w rzeczywistości jednak wydatki będą znacznie większe, po oddaniu bowiem preliminarza do druku, powiększyły się wskutek uchwał Wysokiego Sejmu jak np. na drogę Podhajecką, lub Kolbuszowską, i powiększa się jeszcze w obec sprawozdań różnych komisji już wygotowanych. Mimo to nie zajdzie potrzeba powiększenia dodatków do podatków.

Lwów 27 sierpnia 1877.

Przewodniczący :
H. Wodzicki.

Sprawozdawca :
Dr. Zyblikiewicz.

SPRAWOZDANIE

komisji budżetowej o przedłożeniu budżetu państwa na r. 1877.

Wysoki Sejmie!

Komisja budżetowa przedłożyła Wysokiemu Sejmowi preliminarz budżetu państwa na rok 1877. W komisarzów, odnośnie do wydatków na 249,598 zł., w rozdziale wydatków, na kasację wykaże po stronie budżetu preliminarza do druku, powołując się na art. 101 ustawy o budżecie państwa, że na drugą połowę budżetu, dla Kabinetu, nie ma potrzeby powiększenia dotychczasowych wydatków. Mimo to nie zdaje potrzeby powiększenia dotychczasowych wydatków.

Lwów, 17 sierpnia 1877.

H. Wolski.

Dr. Sybilica.

PROJEKT BUDŻETU DOCHODÓW i WYDATKÓW

na rok 1878.

D Z I A Ł I

Fundusz krajowy i zakłady z funduszu tego uposażone

Budżet funduszu krajowego.

Dochody.

Sprawozdawca poseł Leon Chrzanowski.

Rubryka I.

Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych po koniec roku budżetowego 1876.

Wydział krajowy układając projekt budżetu jeszcze w marcu, sądził, że nie może wstawić żadnej kwoty w tej rubryce i zdanie to w następujący sposób uzasadniał: „Pozostałość z rachunków z r. 1875 przeznaczył wysoki Sejm na utworzenie funduszu budowy gmachu sejmowego uchwałą z dnia 5. kwietnia 1876; dalej uchwałą z dnia 26. kwietnia 1876 na pokrycie kredytów dodatkowych uchwalonych na rok 1876, a w końcu na pokrycie niedoborów budżetu na rok 1877. Tym więc sposobem, wobec ściśle obliczonych potrzeb i pokrycia na lata 1876 i 1877, żadnej pozostałości z końcem roku 1876 i 1877 spodziewać się nie można i z tego powodu nie się w tej rubryce nie preliniuje.“

Jednak komisya budżetowa, obradująca już w sierpniu po zamknięciu rachunków za rok 1876 z dniem 30. czerwca b. r. i mogąca już mieć wykaz rzeczywistych dochodów i rzeczywistych wydatków w r. 1876 wraz z sumą wszystkich kredytów dodatkowych na ów r. 1876, może a przeto musi uzasadnienie kwoty wstawionej w tę rubrykę lub uzasadnienie niewstawienia w niej jakiegokolwiek kwoty oprzeć na ścisłym obrachunku. Obrachunek ten wykaże, czy i jaka jest pozostałość z rachunków z roku 1876, którą należy zamieścić w tej rubryce dochodów na rok 1878, odrącawszy poprzednio od tej pozostałości kredyty dodatkowe uchwalone dotychczas przez Wysoki Sejm na rok 1877.

Otóż przedłożony przez oddział rachunkowy dokładny wykaz rzeczywistych wydatków i rzeczywistych dochodów za rok 1876, wyciągnięty z rachunków zamkniętych już z dniem 30tym

czerwca r. b. okazuje, iż wszystkie wydatki rzeczywiste w r. 1876 uskutecznione tak na zasadzie budżetu uchwalonego w r. 1875, jak na zasadzie kredytów dodatkowo przyznanych przez Sejm w roku 1876, na ów rok, wynosiły

wszystkie zaś dochody rzeczywiście pobrane	2,677.230 zł. w a.
przezo nadwyżka z rachunków pozostała	2,755.778 „
	78.538 zł. w. a.

Od tej pozostałości z rachunków z r. 1876 potrącić jeszcze należy dwa kredyty dodatkowe na rok 1877 uchwalone przez wysoki Sejm w teraźniejszej sesyi, mianowicie 5000 złr. na ukończenie budynku szkoły rolniczej w Czernichowie przeznaczonych uchwałą sejmową z dnia 16 sierpnia b. r. oraz 6000 zł. jako kredyt dodatkowy przeznaczony uchwałą Sejmu z 24 sierpnia b. r. dla pokrycia przewyżki wydatków na urządzenie wystawy powszechnej przemysłowo rolniczej we Lwowie w r. b. razem 11.000 złr. Resztę pozostałości z rachunków r. 1876, tj. 67.538 zł. należy wstawić w budżet dochodów na r. 1878.

Gdyby zaś wysoki Sejm uchwalił jeszcze kredyty dodatkowe na rok 1877, takowe znajdują pokrycie w przewyżce rzeczywistych dochodów nad wydatki budżetem przyzwolone na rok 1877, a mianowicie w przewyżce dochodów rzeczywistych nad przewidziane budżetem w rubryce dochodu z dodatku krajowego od podatków.

Z tych powodów komisya budżetowa wnosi:

Pozostałość z rachunków z r. 1876 przeznaczona na dochód r. 1878 67.538 zł. w. a.

Rubryka II.

Z odnajmu ubikacyj sejmowych.

Wydział krajowy w projekcie budżetu na r. 1878 obliczył dochód w tej rubryce z czynszu z pomieszczeń w gmachu teatralnym hr. Skarbka, wynajętych na pomieszczenie sejmu a następnie podnajmowanych, na 1.200 zł.

Komisya budżetowa zgodnie z tem obliczeniem opartem na podstawie przecięciowego rzeczywistego dochodu w ostatnich trzech latach, wnosi:

Z odnajmu ubikacyj sejmowych 1.200 zł.

Rubryka III.

Odsetki od pieniędzy umieszczanych chwilowo na procent.

W zaprojektowanym na r. 1878 budżecie wstawił Wydział krajowy w tę rubrykę dochodów 2000 złr. z powodu, iż cała pozostałość z rachunków funduszu krajowego po zamknięciu rachunków za rok 1875, przeznaczoną została uchwałą wysokiego Sejmu na utworzenie funduszu budowy gmachu sejmowego i na rachunek tegoż funduszu budowy umieszczoną jest na procent. Komisya budżetowa przyznaje zupełną słusność temu rozumowaniu Wydziału krajowego i sądzi, że rzeczywiste dochody w latach 1874 i 1875 nie mogą, z powyżej wskazanego powodu, służyć za podstawę do przybliżonego obrachowania dochodów w tej rubryce w roku 1878. I tak np. dochód z chwilowego umieszczenia na procent funduszy krajowych w r. 1875 wynosił 17.819 złr., albowiem wówczas wielka pozostałość z rachunków z lat ubiegłych, oprocentowaną była na korzyść fun-

duszu krajowego. Lecz po przekazaniu tej znacznej pozostałości z rachunków z lat ubiegłych na oddzielny fundusz budowy gmachu sejmowego i po oprocentowaniu jej na korzyść tego funduszu, rzeczywisty dochód z chwilowego umieszczenia na procent gotówki w skarbie krajowym będącej w ciągu r. 1876, wynosił już tylko 4.025 złr. 61 ct. jak się to komisya budżetowa z rachunków za ów rok przekonała. W pierwszej połowie r. 1877, kiedy już wydana została i ta kwota z pozostałości z rachunków lat dawniejszych powstała, którą wysoki Sejm przeznaczył na pokrycie kredytów dodatkowych na rok 1877, dochód z umieszczenia na procent gotówki wpływającej do skarbu krajowego, był stosunkowo jeszcze znacznie mniejszy i zaledwie parę set zł. wynosił. Jednak na to zmniejszenie dochodu w tej rubryce w pierwszej połowie 1877 r. wpływa i ta okoliczność, że zwykle dopiero w drugiej połowie roku, a mianowicie po zbiorach od października do stycznia wpływają głównie dochody z najobfitszego ich źródła, którym jest dodatek krajowy do podatków, że przeto dochodu w tej także pierwszej połowie r. 1877 nie można brać za podstawę obrachowania, bo na niej oparty rachunek okazuje się zawsze za niski.

Z powyższych powodów komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wnosi:

Odsetki od pieniędzy chwilowo umieszczonych na procent . . . . . 2.000 zł.

Rubryka IV.

Dochody z myt na drogach krajowych.

W projekcie budżetu na rok 1878 Wydział krajowy obrachował dochód z myt na sumę 181.500 zł. a obliczył go na zasadzie, że gdy dochód w r. 1877 z myt na drogach krajowych, mających z końcem roku 1875 długości 1328 kilometrów, obliczony był na 160.000 zł., dochód z myt na drogach krajowych, które z końcem r. 1877 miały mieć, według obrachunku sporządzonego w lutym r. b. długości 1.506 kilometrów, wynosiłby powinien o 21.494 zł. więcej, czyli w okrągłej sumie o 21.500 zł., przeto zaprojektował zamieścić w budżecie na r. 1878 — 181.500 zł. Jednak komisya budżetowa, zważając, że według sporządzonego teraz obrachowania drogi krajowe będą miały z końcem 1877 r. nie 1506 ale 1,534 kilometrów długości, a przeto że przybędzie 206 kilometrów dróg krajowych, na których będą w r. 1878 r. pobierane myta; zważając dalej, że odpowiednio zasadzie wyżej wyrażonej a przyjętej przez Wydział krajowy, dochód z myt powinien być większy o 24.816 zł. 23 ct. od dochodu na r. 1877 preliminowanego na podstawie długości dróg krajowych z końcem 1875, wnosi:

a) *Dochód z myt na drogach krajowych* . . . . . 184.819 zł.

Oprócz tego odsetki od niezapłaconych w właściwym terminie czynszów z myt i kary konwencyonalne z tego powodu nakładane, wynosiły przecięciowo w trzech ostatnich latach, z których jest złożone zamknięcie rachunków, przecięciowo rocznie 363 zł. w. a.; przeto na zasadzie tego przeciętnego rzeczywistego dochodu, wnosi komisya, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, aby w rubryce dochodu z myt wstawić jako drugą pozycję:

b) *Odsetki za zwłokę i kary konwencyonalne* . . . . . 360 zł.

Wreszcie w trzeciej pozycji tejże rubryki, tj. dochód z kar pieniężnych za przestępstwa drogowe, obrachowuje komisya budżetowa na 150 zł. a to na zasadzie przeciętnego dochodu w trzech latach ubiegłych, i wnosi:

c) *Kary pieniężne za przestępstwa drogowe* . . . . . 150 zł.

Rubryka V.

Nadwyżki dochodów od zakładów uposażonych z funduszu krajowego.

Jedynie tylko projekt budżetu funduszu policji krajowej na rok 1878 wykazuje przewyżkę dochodów nad wydatki w kwocie 6.496 zł., gdy przeciwnie preliminarze wszystkich innych fundusów uposażonych z skarbu krajowego nie tylko nie wykazują nadwyżki, ale przedstawiają niedobór, który musi być pokryty zasiłkiem ze skarbu krajowego.

Z tego powodu komisya budżetowa wnosi:

Nadwyżki dochodów od zakładów uposażonych . . . . . 6496 zł.

Rubryka VI.

Zwroty zaliczek z lat ubiegłych.

Wydział krajowy w projekcie budżetu przedłożonym Wysokiemu Sejmowi wnosi, aby w tej rubryce dochodów wstawić kwotę 40.000 zł. nie wykazując bliżej podstawy swego wniosku i pisząc tylko, iż dochody w tej rubryce nie dadzą się ściśle naprzód obliczyć, gdyż główne źródło takowych stanowią zaległe należności od gmin za połowę kosztów leczenia ubogich chorych z tychże gmin, które według poprzedniej ustawy obowiązane były te gminy ponosić lub zwracać.

Komisya budżetowa aby wyrobić sobie podstawę do przybliżonego przynajmniej obliczenia dochodu w tej rubryce, zebrała i rozważyła następujące daty: Rzeczywisty dochód ze zwrotu zaliczek w r. 1875 wynosił istotnie 128.290 zł., w której to sumie mieściło się 52.291 zł. w. a. jako zwrot przez gminy zaliczek ze skarbu krajowego danych za należną wówczas od gmin połowę kosztów leczenia ubogich chorych; dochód zaś w tej rubryce w r. 1876 wynosił 71.066 zł., w której to sumie mieścił się zwrot zaliczek przez gminy za połowę kosztów leczenia ubogich chorych w kwocie już tylko 34.078 zł. Dalej komisya budżetowa rozważyła, że główne źródło dochodów w tej rubryce, t. j. zwroty przez gminy należności zaliczonych za nie z skarbu krajowego szpitalom krajowym za kosztą leczenia ubogich chorych z tychże gmin, wysycha coraz bardziej z każdym rokiem od chwili wydania ustawy, mocą której skarb krajowy pokrywa w całości wydatki za leczenie ubogich chorych, a gminy połowy wydatków nie zwracają jak dawniej. Wreszcie komisya budżetowa przekonała się, iż zaległość należności od gmin z powyżej wskazanego tytułu, wynosiła jeszcze z końcem roku budżetowego 1875: 187.921 zł., a z końcem roku budżetowego 1876: 169.191 zł., w której to sumie mieściła się zaległość wątpliwej należności 60.000 złr.

Na zasadzie przybliżonego obrachowania z powyżej przytoczonych dat. komisya budżetowa sądzi, iż dochód ze zwrotu zaliczek wynosić będzie w r. 1878 przynajmniej 50.000 złr. i w skutek tego wnosi:

Dochód ze zwrotu zaliczek . . . . . 50.000 złr. w. a.

Rubryka VII.

Z w r o t y   p o ż y c z e k.

Na mocy umów i planów umorzenia pożyczek zaciągniętych za uchwałami Wysokiego Sejmu przez gminy, instytucye i osoby prywatne ze skarbu krajowego, przypadają do zapłacenia temuż skarbowi w ciągu 1878 r. następujące raty pożyczek oraz odsetki od nich:

- a) Od gminy Uwsie spłata 250 złr. jako piątej i ostatniej raty pożyczki udzielonej w r. 1873 oraz odsetki 15 złr. razem . . . . . 265 zł. w. a. — ct.
- b) Od klasztoru Benedyktynek w Przemyślu spłata 500 złr. jako piątej raty z pożyczki bezprocentowej udzielonej w 1873 r. i spłata 450 złr. jako trzeciej raty z pożyczki bezprocentowej udzielonej w 1876 r. razem . . . . . 950 zł. w. a. — ct.
- c) Od p. Karola Wilda spłata 1000 złr. jako dwóch rat półrocznych, siódmej i ósmej, z pożyczki udzielonej w 1874 r. oraz odsetki w kwocie 137 złr. 50 ct. razem . . . . . 1.137 zł. w. a. 50 ct.
- d) Od Zgromadzenia Kanoniczek w Krakowie spłata 500 zł. jako szóstej i siódmej raty z pożyczki udzielonej 1875 r. oraz odsetki 168 zł. 75 ct., razem . . . . . 668 zł. w. a. 75 ct.
- e) Od miasta Piwniczna spłata 707 złr. 62 ct. jako czwartej i piątej raty z pożyczki udzielonej w 1876 r. oraz odsetki od pożyczki 437 złr. 58 ct., razem . . . . . 1.145 zł. w. a. 20 ct.
- f) Od miasta Sanoka spłata 964 złr. jako pierwszej i drugiej raty oraz odsetek od pożyczki wynoszącej 10.000 zł., przyznanej 24. kwietnia 1876 r. a wypłaconej 17 marca 1877 r. . . . . 964 zł. w. a. — ct.

Przeto komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, wnosi:

Dochód ze zwrotu pożyczek i z odsetek od nich . . . . . 5.130 zł. w. a. — ct.

Rubryka VIII.

Dochody szkoły gospodarstwa leśnego.

W projekcie budżetu przedłożonym przez Wydział krajowy preliminowano w tej rubryce:

- a) ze skarbu państwa, na podstawie reskryptu ministerstwa rolnictwa . . . . . 5.000 zł. — ct.
- b) wpisowe od uczniów, na podstawie przeciętnego rzeczywistego dochodu . . . . . 60 zł. — ct.
- c) chesne od uczniów na podstawie budżetu zeszłorocznego . . . . . 240 zł. — ct.
- razem . . . . . 5.300 zł. — ct.

W skutek tego komisya budżetowa wnosi:

Dochody szkoły gospodarstwa leśnego . . . . . 5.300 zł. — ct.

Rubryka IX.

Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich.

Ponieważ szpitale krajowe za sprawdzanie rachunków aptekarskich płać rocznie Wydziałowi krajowemu 600 złr., przeto na mocy rzeczywistego dochodu komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, wnosi:

Za sprawdzanie rachunków aptekarskich . . . . . 600 złr. — ct.

Rubryka X.

Rozmaite dochody.

Rozmaite dochody przypadkowe, których nie można podciągnąć pod żadną oddzielną rubrykę wynosiły wprzeciągu trzech ostatnich lat przecięciowo rocznie 778 zł., a nie 339, jak to w skutek pomyłki rachunkowej przedstawił Wydział krajowy. Przeto na zasadzie przecięciowego rzeczywistego dochodu z trzech lat ostatnich należałoby wstawić 780 złr. Lecz komisya budżetowa zważając, iż główny dochód w tej rubryce przynosiło skartowanie akt i druków; zważając, że przy skartowaniu druków sejmowych w latach ostatnich wyrzucono z archiwum i sprzedano wszystkie sprawozdania komisyj sejmowych i Wydziału krajowego, uchwały Sejmu i t. d. w sprawach ciągle się jeszcze toczących, oprócz kilku egzemplarzy oprawnych w wielkie księgi, że w skutek tego wielka jest niedogodność dla członków Sejmu chcących się obznajomić z tokiem spraw w dawniejszych latach; zważając wreszcie, że Wydział krajowy uznawszy tę niedogodność poleci, aby na przyszłość przy skartowaniu zatrzymywano aktów w archiwum po kilkadziesiąt egzemplarzy wszystkich druków sejmowych z każdego roku w pojedynczych zeszytach, że przeto w skutek tego będzie może o połowę mniejszym dochód ze skartowania aktów i druków, wynoszący dotychczas przecięciowo rocznie 418 zł., co wpłynie na zmniejszenie się dochodu w całej tej rubryce, — wnosi:

<i>Rozmaite dochody</i>	400 zł.
Suma dochodów z rubryk . . . . . I.	67.538 zł. w. a.
II.	1.200 zł.
III.	2.000 zł.
IV. { a)	184.819 zł.
b)	360 zł.
c)	150 zł.
V.	6.496 zł.
VI.	50.000 zł.
VII.	5.130 zł.
VIII.	5.300 zł.
IX.	600 zł.
X.	400 zł.
Razem	323.993 zł.

Rubryka XI.

Dodatek krajowy do podatków.

Dla pokrycia przewyżki uchwalonych wydatków nad obrachowane dochody skarbu krajowego tj. niedoboru w budżecie, uchwała corocznie wysoki Sejm dodatek krajowy do podatków państwowych w takiej wysokości, aby niedobór był całkiem pokryty. W celu obrachowania w jakiej wysokości uchwalić należy dodatek krajowy, obliczyć trzeba przybliżenie, jaką kwotę przyniesie w 1878 r. jeden cent dodatku krajowego pobierany od każdego złr. podatków państwowych bezpośrednich, bez dodatku wojennego.

Przy układaniu budżetu funduszu krajowego na lata dawniejsze i jeszcze na rok 1874, brano za podstawę przybliżonego obrachowania dochodu z dodatku krajowego, uchwalanego w pewnym stosunku procentowym do każdego zł. w. a. podatków państwowych, zasadę, iż podatki bezpośrednie państwowe bez dodatku wojennego przynosiły skarbowi państwa przecięciowo 6 milionów zł. rocznie z całej Galicyi, po potrąceniu już odpisów, zwrotów i zaległości każdorocznych a po dodaniu zaległości ściąganych z lat dawniejszych i na tej podstawie obliczano, że jeden cent dodatku krajowego przyniesie skarbowi krajowemu 60.000 zł. Gdy komisya budżetowa przekonała się, iż ta podstawa przybliżonego obrachowania dochodu z dodatku krajowego jest za niską, wzięto już później przy zaprojektowaniu budżetu na rok 1876 za miarę do obliczenia przybliżonego dochodu z dodatku krajowego, iż podatki bezpośrednie państwowe w Galicyi bez dodatku wojennego, przynoszą 6,600.000 zł. po odtrąceniu odpisów, zwrotów i każdorocznej zaległości, po dodaniu zaś ściągniętej zaległości z lat dawniejszych, a przeto, że jeden cent dodatku krajowego przyniesie 66.000 dochodu skarbowi krajowemu. Ponieważ jednak dochód z podatków państwowych wzrósł w następnych latach i wzrasta jeszcze, przeto komisya budżetowa pragnąc, aby Sejm miał podstawę rzeczywistą do obliczania, jaką sumę istotnie przyniesie jeden cent dodatku krajowego, w jakiej więc wysokości ma ten dodatek uchwalić dla pokrycia niedoboru wykazującego się w budżecie, — wyraziła życzenie, aby na przyszłość jako wskazówkę służącą do układania budżetu dołączał Wydział krajowy do zamknięcia każdorocznych rachunków dwa krótkie i jasne wykazy, przedstawiające: w jakiej sumie rozpisano, w jakiej odpisano a w jakiej rzeczywiście pobrano każdy podatek bezpośredni państwowy i dodatek krajowy tak na rachunek należności bieżącej, jak na rachunek zaległości z lat dawniejszych, wreszcie jakie pozostały zaległości w podatkach i dodatku krajowym z końcem roku budżetowego. Wzór takich dwóch wykazów komisya sama w r. z. ułożyła z liczb przez c. k. urząd podatkowy dostarczonych i Sejmowi przy sprawozdaniu z zamknięcia rachunków przedstawiła wyrażając powyższe żądanie. Oddział rachunkowy przy Wydziale krajowym zastosował się do tego żądania komisji budżetowej przez Sejm przyjętego, lecz zastosował się niedokładnie i w błędny sposób, gdyż zamiast dwóch krótkich, jasny obraz przedstawiających tablic, przedłożył w r. b. w załącznikach do zamknięcia rachunków za r. 1875 trzynaście wielkich tablic, które już przez ogrom zamieszczonych na nich cyfr całkiem niepotrzebnych, nie dają wcale jasnego obrazu a powiększają koszta druku. Dodać tu nawiasowo komisya winna, iż ten fakt jest jednym z objaśnień jak niesłusznie uskarża się Wydział krajowy w sprawozdaniu z zamknięcia rachunków za r. 1875, że powodem zwiększenia kosztów druku są żądania komisji budżetowej lub uchwały Sejmu; gdyż przeciwnie nienależyte spełnienie tych uchwał Sejmu i życzeń wyrażanych przez komisję budżetową, żądającą uproszczenia i skrócenia a w skutek tego jasności przedkładanych Sejmowi przez oddział rachunkowy załączników, jest powodem powiększania się kosztów druku tak budżetu jak i zamknięć rachunkowych.

Z wykazu rzeczywistych ściśle obrachowanych dochodów przez skarb krajowy w 1876 przekonała się komisya budżetowa, iż dodatek krajowy w wysokości 34 ct. do każdego zł. podatków państwowych pobierany, przyniósł istotnie w 1876 r. skarbowi krajowemu 2,345.069 złr. w. a. a przeto, że jeden cent dodatku przyniósł w 1876 r. temuż skarbowi 69.000 zł. Do tego samego rezultatu doszedł tak Wydział krajowy, jak komisya budżetowa biorąc za podstawę obrachowania sumę rozpisanych na 1877 podatków i odtrącając od niej przecięciowy wynik odpisów i zwrotów podatku a dodając przecięciowy wynik ściąganych corocznie zaległości w podatkach i dodatku krajowym.

Jakkolwiek w 1878 r. dochód z podatków państwowych a przeto i dodatku krajowego być może nieco większy, jednak, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, nie odważa się komisya budżetowa obrachowywać wyżej tegoż dochodu i oblicza tylko dochód z jednego centa dodatku kra-

jowego na 69.000 złr. Przeto po uchwaleniu całego budżetu wydatków i wykazaniu się wówczas, jaki byłby niedobór, przedstawi Wysokiemu Sejmowi wniosek o uchwalenie dodatku krajowego w takiej wysokości do każdego zł., aby licząc dochód z jednego centa dodatku krajowego 69.000 zł., cały niedobór został pokrytym.

W y d a t k i.

Rubryka I.

Koszta reprezentacji kraju.

(str. 3 Sprawozdawca poseł J. Badeni).

Na pokrycie wydatków rubryką I. objętych, uchwała wys. Sejm na rok 1877 149.443 zł. Wydział krajowy preliniuje na wydatki tej rubryki na rok 1878 102.600 zł. Tak znaczne zmniejszenie tej rubryki pochodzi ztąd, że ostatnia cała należność za grunt kupiony pod gmach krajowy, w kwocie 47.043 zł. została zapłaconą w r. 1877.

Koszta podróży dla pp. posłów uchwalone zostały na r. 1877 w wysokości 6.500 zł. — Wydział krajowy preliniuje o 200 zł. więcej, z powodu że trzechletnie przecięcie wynikłości tego wydatku z lat 1874 do 1876 wynosi 6.729 zł. w zaokrągleniu więc przyjęto 6.700 zł.

Koszta druków preliniuje Wydział krajowy na 14.000 zł. tak samo jak uchwalonemi zostały na rok 1877. Wprawdzie według wynikłości z lat 1873 do 1875 wynosi roczny koszt druków w przecięciu 15.306 zł., pomimo tego jednak komisya budżetowa przyjmuje tę pozycyą zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w wysokości 14.000 zł., w tem przekonaniu, że w tym dziale wydatków znaczne oszczędności, mogą być osiągnięte przez zmniejszenie liczby alegatów dołączanych tak do sprawozdania z czynności Wydziału krajowego, jak też do sprawozdań budżetowych, w kierunku wskazanym przy sprawozdaniu komisji o dochodach i zamknięciu rachunków.

Ponieważ w poz. 6: urządzenie sali, opał, oświetlenie i inne drobne wydatki mieszczą się także remuneracye dla urzędników Wydziału krajowego, za dodatkowe zajęcie jakie na nich prócz zwyczajnych zajęć, podczas trwania Sejmu spada, komisya budżetowa wnosi, aby pozycyą tę rozdzielić na dwie, a mianowicie przeznaczyć z preliniowanej sumy 3.350 zł. na wyż rzezone remuneracye 1.200 zł. a resztę na urządzenie sali etc.

Wszystkie inne pozycye preliniowane zostały zgodnie z dawniejszemi uchwałami wys. Sejmu. Komisya budżetowa uważa zatem wszystkie wydatki rubryką I. objęte za uzasadnione i przedstawia wys. Izbie pojedyncze jej pozycye do przyjęcia jak następuje:

A. Sejm krajowy.

poz. 1.	a) czynsz najmu ubikacyj sejmowych	5.150 zł.	
	b) dodatek gminny 5%	250 „	
		5.400 zł.	
poz. 2.	Koszta podróży pp. posłów	6.700 „	
„ 3.	Dyety pp. posłów	42.000 „	
„ 4.	Koszta druków	14.000 „	
„ 5.	Spisywanie sprawozdań	4.000 „	
„ 6.	Remuneracye dla urzędników Wydziału krajowego za dodatkowe zajęcie podczas Sejmu	1.200 „	
„ 7.	Urządzenie sali, opał, światło i inne drobne wydatki	2.150 „	
„ 8.	Pisarze dzienni	650 „	
„ 9.	Uzupełnienie biblioteki sejmowej	300 „	
	razem	76.400 zł.	

B. Wydział krajowy.

„ 10.	Marszałek krajowy	4.200 „	
„ 11.	Sześciu członków Wydziału po 3.000	18000 „	
„ 12.	Zastępcom	3.000 „	
„ 13.	Dodatek dla członka Wydziału, mianowanego przez Marszałka zastępcą do kierownictwa w Wydziale krajowym	1.000 „	
	Suma rubryki I.	102.600 zł.	

Komisya budżetowa wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić na wydatki rubryki I. 102.600 zł.

Rubryka II.

K o s z t a z a r z ą d u.

(Stronnica 4 do 7mej.)

W rubryce tej Wydział krajowy wnosi następujące zmiany:
w poz. 22: „Zasługi“ podwyższenie o 260 zł. z powodu konieczności utrzymywania jednego stróża więcej w skutek rozszerzenia ubikacyj Wydziału krajowego.

W poz. 23. Emolumenta, podwyższenie o 794, co ztąd pochodzi, że na ubranie dla portyera preliniuje się 200 zł. tj. o 100 zł. więcej niż w r. 1877 z powodu, że zajdzie potrzeba odnowienia futra, i że dodatki pięcioletnie wynosić będą w roku przyszłym o 700 zł. więcej. Z drugiej jednak strony preliniuje Wydział na opał dla dyrektora kancelaryi o 4 zł., a na opał dla odźwiernego i portyera o 2 zł. mniej, niż przyjęto na r. 1877.

W poz. 24 Najem, podwyższenie o 1.885 zł. wyżej jak na r. 1877, bo zaszła konieczna potrzeba rozszerzenia biur.

W poz. 25. Renumeracye podwyższenie o 500 zł. z powodu podwyższenia wynagrodzenia rzeczownika prawnego, co usprawiedliwionem jest ciąglem przybywaniem spraw, które często o Trybunał administracyjny się opierają.

W poz. 27. Koszta podróży i dyety. podwyższenie o 600 zł., z powodu wzrastającej z każdym rokiem potrzeby wysyłania urzędników na rozmaite komisye.

W poz. 29. Dary z łaski zmniejszenie o 150 zł., z powodu, że Michał Rudnicki który pobierał 150 zł. rocznie, zmarł dnia 13. paźdz. 1876.

Komisya budżetowa znajduje, że wszystkie preliniowane przez Wydział w tej rubryce wydatki, oparte po większej części na dawniejszych uchwałach sejmowych, dostatecznie są usprawiedliwione, wnosi jednakże następujące zmiany:

W poz. 28. Pensye i zaopatrzenia, zmniejszenie o 1.050 z powodu, że Jan Pawulski zmarł dnia 21 kwietnia, a tem samem ustała jego pensya emerytalna w kwocie 1.400 zł.; natomiast zaś przyznaną została od dnia 1. maja 1877 na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego l. 13481 pozostałej po nim wdowie pensya wdowia w kwocie 350 zł.

W poz. 29. Na skutek petycyi Jana Topolnickiego l. 177 opiekuna sądowego czworga sierot po zmarłym urzędniku krajowym Karolu Iwanickim dodatek jednoroczny w kwocie 145 zł.

Na mocy uchwały z dnia 25. sierpnia b. r. dla Pauliny Pawulskiej wdowy dodatek roczny w kwocie 250 zł.

Pojedyncze więc pozycye tej rubryki są następujące:

Place urzędników, dyurnistów i służ.

poz. 14. Oddział conceptowy	.	.	.	.	.	29.240 zł.
„ 15. Oddział rachunkowy	.	.	.	.	.	34.070 „
„ 16. Oddział kasowy	.	.	.	.	.	10.670 „
„ 17. Oddział techniczny	.	.	.	.	.	10.960 „
„ 18. Oddział sanitarny	.	.	.	.	.	2.300 „
„ 19. Oddział statystyczny	.	.	.	.	.	5.000 „
„ 20. Oddział manipulacyjny	.	.	.	.	.	15.740 „
„ 21. Dyurniści:						
a) dla oddziału conceptowego	.	.	.	.	.	6.936 „
b) dla oddziału rachunkowego	.	.	.	.	.	13.578 „
c) dla oddziału kasowego	.	.	.	.	.	657 „
d) dla oddziału technicznego	.	.	.	.	.	4.380 „
e) dla oddziału manipulacyjnego	.	.	.	.	.	11.042 „
f) na zastępstwa urzędników	.	.	.	.	.	1.000 „
„ 22. Zaslugi	.	.	.	.	.	3.141 „
„ 23. Emolumenta	.	.	.	.	.	6.737 „
„ 24. Najem pomieszkania	.	.	.	.	.	16.485 „
„ 25. Remuneracye	.	.	.	.	.	2.930 „

„ 26. Potrzeby kancelaryjne	12.900 „
„ 27. Koszta podróży i dyety	3.000 „
„ 28. Pensye i zaopatrzenia	6.105 „
„ 29. Dary z łaski	1.315 „
Suma rubryki II.	198.186 „

Komisya budżetowa wnosi:

Wys. Sejm raczy na potrzeby rubryki II. uchwalić kwotę 198.186 zł.

W załatwianiu petycyi:

Stróżów Wydziału krajowego o podwyższenie płacy l. 178.

Dra Antoniego Grotta, dyrektora kancelaryi Wydziału krajowego o polepszenie dodatku drzewa opałowego dla odźwiernego, portyera i dyrektora kancelaryi Wydziału kraj. l. 318.

Henryka Hupezyca, asystenta oddziału rachunkowego Wydziału kraj. o udzielenie zaliczki na rachunek płacy l. 316.

Władysława Gołębskiego adjunkta rachunkowego przy Wydziale krajowym o przyzwolenie zaliczki równającej się dwuletniej stałej płacy l. 359.

Juliana Wolańskiego, sekretarza Wydziału krajowego o udzielenie mu zaliczki w wysokości płacy rocznej 2.500 zł. l. 464.

Komisya budżetowa wychodząc z zasady, że wszystkie petycyje urzędników i sług krajowych do wys. Sejmu tylko z wiedzą i za pośrednictwem Wydziału krajowego wnoszone być winny, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

nad petycyami l. 178, 318, 316, 359 i 464 przechodzi się do porządku dziennego.

Rubryka III.

K o s z t a l e c z e n i a .

(Str. 8. Sprawozdawca p. C. Haller).

Koszta leczenia wynosiły w r. 1873	233.055 zł.
„ 1874	302.751 zł.
„ 1875	327.742 zł.
przeciętnie	287.849 zł.

Ze względu jednakże na coroczne wzmaganie się tych kosztów, które w r. 1876 wzrosły do 355.113 zł. 90 ct. i z powodu podniesienia tax w różnych szpitalach krajowych i zagranicznych, preliniuje Wydział krajowy . . . . . 350.000 zł. w. a.

Komisya budżetowa zważywszy, iż w roku 1876 koszta te wzrosły do kwoty 355.113 zł. 90 ct. i że ich obniżenia spodziewać się nie można, wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym, wstawienie pod poz. 30 kwoty . . . . . 350.000 „

Komisya musi tu zrobić uwagę, iż suma 350.000 zł. nie reprezentuje jednak całości kosztów leczenia, jakie kraj ponosi. Podług dotychczasowej praktyki bowiem koszta, które fundusz krajowy byłby obowiązany płacić za obłąkanych w zakładzie kulparkowskim, tudzież w Przemyśle i Żółkwi, jak niemniej za położnice, znoszą się, i fundusz krajowy ponosi koszta te nie

pod właściwą nazwą, lecz przez pokrywanie niedoboru szpitalnego pod rubryką XI: Dotacje dla zakładów krajowych.

W budżecie na rok 1878 obliczony jest niedobór zakładu kulpar-	
kowskiego na	136.402 zł. w. a.
lwowskiego zakładu położnic	14.044 „
krakowskiego „ „	— „
(po strąceniu kosztów utrzymania podrzutków	16.941 „
razem	<u>166.487 zł. w. a.</u>
co dodawszy do powyższych	350.000 „
okaże się, iż fundusz krajowy ma w roku przyszłym zapłacić za kosza le-	
czenia	516.487 „

nie licząc już na 23140 zł. obliczonego niedoboru oddziału chorych w lwowskim szpitalu, który pochodzi z opóźnionego obliczenia kosztów leczenia i pokryty będzie z funduszu krajowego, a następnie w większej części przez tenże fundusz krajowy będzie zapłacony jako zwrot kosztów leczenia, w małej zaś tylko części przez obowiązanych do płacenia.

Komisya budżetowa uważała za swój obowiązek przedstawić Wysokiej Izbie ten rzeczywisty stan rzeczy dla wykazania, jaki ciężar kraj ponosi tytułem kosztów leczenia ubogich chorych.

Rubryka IV.

K o s z t a s z c z e p i e n i a .

(Sprawozdawca C. Haller.)

Koszta szczepienia ospy wzrastają z roku na rok, a po zaprowadzeniu od roku 1875 szczepienia corocznego, zamiast co trzeci rok odbywanego, muszą być teraz o wiele znaczniejsze jak dawniej. Dla tego też Wydział krajowy nie przyjął za podstawę do preliminarza cyfry z trzechletniego przecięcia wypadającej, lecz wydatek z roku 1875, wynoszący 33.365 zł. w. a.

W r. 1876 wydatek ten wzrósł wprawdzie do kwoty 57000, nie może to jednak służyć za miarę przyszłych potrzeb, ponieważ w pierwszym roku po zaprowadzeniu corocznego szczepienia, musiano szczepić wiele dzieci starszych, co się już powtarzać nie będzie.

Dla tego komisya budżetowa, nie mając innej pewnej podstawy do obliczenia potrzeby na rok 1878 przyjęła postawioną przez Wydział krajowy kwotę i zgodnie z jego preliminarzem, wnosi wstawienie w rubryce IV. budżetu krajowego;

pod poz. 31 na utrzymanie i odświeżenie krowianki	1.200 zł.
pod poz. 32 na kosza podróży i dyety lekarzy	32.500 zł.
pod poz. 33 nagrody dla lekarzy wyszczególniających się, według uchwały sejmowej z dnia 20 sierpnia 1877	630 zł.
Suma rubryki IV.	<u>34.330 zł. w. a.</u>

Rubryka V.

Wydatki sanitarne.

Wydatki rubryki tej wynosiły w r. 1873	39.041	zł.
" " " " 1874	68.107	"
" " " " 1875	29.730	"
przeciętnie	45.625	"

Wydział krajowy jednak, z uwagi, iż w r. 1874 grasująca cholera była przyczyną tak wielkich wydatków, przyjął trzelechletnie przecięcie za podstawę tylko co do kosztów strzeżenia granic, co do kosztów podróży i dyet lekarzy, oparł się Wydział krajowy na budżecie r. 1877.

Komisya budżetowa, zgodnie z Wydziałem krajowym, wnosi wstawienie pod poz. 34 koszta podróży i dyet lekarzy	33.000	"
pod poz. 35 koszta strzeżenia granic	4.900	"
Suma rubryki V.	<u>37.900</u>	"

Rubryka VI.

Zasiłki dla zakładów dobroczynnych.

(Str. 9. Sprawozdawca p. dr. Zyblikiewicz.)

36. Szpitale Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	1.198	"
37. Szpital Sióstr Miłosierdzia w Nowosiólkach	400	"
38. Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424	"
39. Amortyzacya pożyczki zaciągniętej na budowę Zakładu obłąkanych w Kulparkowie	5.280	"
40. Szpitalik św. Zofii dla ubogich dzieci we Lwowie	1.500	"
Suma rubryki VI.	<u>13.802</u>	zł. w. a.

Uchwałami temi załatwione są petytce Sióstr Miłosierdzia w Bursztynie i Rozdole, podane do l. 44. 48 i 149.

Rubryka VII.

Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.

(Str. 10—12. Sprawozdawca p. dr. Zyblikiewicz.)

A. Zasiłki dla zakładów.

- 41. Zakład głuchoniemych we Lwowie pobiera 4.000 zł. rocznie. W tym roku dyrekcya tego zakładu wniosła petycję do Sejmu l. 112, w której się domaga, aby
  - a) Sejm przyjął zakład głuchoniemych na fundusz krajowy;

b) aby za nim to nastąpi, wyznaczył subwencję w kwocie 10.000 zł. rocznie.

Również i reprezentacja miasta Lwowa w petycyi l. 204 i Zarząd Towarzystwa pedagogicznego w petycyi l. 293 upraszają o przyjęcia zakładu głuchoniemych na fundusz krajowy.

Komisja budżetowa na podstawie opinii komisji edukacyjnej, wnosi:

do a)	Sejm odstępuje petycyje l. 216—204 i 293 Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby porozumiał się z gminą miasta Lwowa, i na najbliższej sesji przedstawił swoje w tej mierze sprawozdanie i wnioski;	
do b)	Dotychczasowy stały zasiłek z funduszu krajowego 4.000 zł. podwyższa się na 6.000 zł. rocznie pod warunkiem, jeżeli gmina miasta Lwowa z 500 zł. na 1.000 zł. swój zasiłek podniesie i na stały zamieni	6.000 „
42.	Zakład ciemnych we Lwowie	2.000 „
43.	Szkoła gimnastyczna Sokoła we Lwowie	750 „
	a zatem mniej o 250 zł. jak Wydział krajowy w tej pozycji preliminował, albowiem druga szkoła zwinietą została.	
44.	Teatr polski w Krakowie	8.000 „
	Z zasiłku tego powinna kwota 2.000 zł. rocznie, być obracaną na odświeżenie sali, dekoracyi i garderoby.	
45.	Teatr polski we Lwowie zasiłek stały	4200 „
46.	Teatr polski i opera polska we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	15.800 „
	Ta pozycya wynosiła dotąd tylko 12.000 zł. i takąż kwotę Wydział krajowy i na rok 1878 preliminował. Na petycyę jednak dyrektora teatru l. 201 komisja budżetowa wnosi, aby dotychczasowy zasiłek 12.000 zł. o 3.800 podwyższony został.	
47.	Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“ we Lwowie	3.000 „
48.	Towarzystwo muzyczne we Lwowie	1.800 „

Z uwagi, że Sejm, zasilając to Towarzystwo, wielką wagę przywiązywał do rozwinięcia szkoły organistów i w tym celu organy mu sprawił, tymczasem w r. 1876 tylko 3 uczniów, a w r. 1876 tylko 8 uczniów kształciło się w Towarzystwie muzycznym w grze na organach, Komisja budżetowa wnosi:

	Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby stan szkoły w Towarzystwie muzycznym a w szczególności stan szkoły organistów zbadał i Sejmowi na następnej sesji odpowiednie wnioski przedstawił.	
49.	Towarzystwo muzyczne w Krakowie	800 zł.
	tudzież wydatek nadzwyczajny na sprawienie organów	800 „

Dla Towarzystwa muzycznego w Krakowie preliminuje Wydział krajowy na rok 1878 podobnie jak na rok 1877 tylko 300 zł. Wydział tego Towarzystwa w petycyi l. 46. uprasza o taką samą dotację roczną, jaką pobiera Towarzystwo lwowskie, tudzież jednorazowy fundusz na sprawienie organów.

do przeniesienia	42.350 zł.
	800 „

z przeniesienia

42.350 zł.

Z uwagi, że Towarzystwo to utrzymuje szkołę muzyczną, w której kształcą się sto jedenastu uczniów i uczennic, że 33 uczniów seminaryum nauczycielskiego kształcą się u niej bezpłatnie, że założyła szkołę organistów, która jednak dla braku własnych organów rozwinąć się nie może, a organy wypożyczane od gminy ewangelickiej, zostały wypowiedziane, komisya wnosi, aby Wysoki Sejm przeznaczył dla Towarzystwa muzycznego zasiłek po 800 zł. rocznie i jednorazowo 800 zł. na sprawienie organów

50. Akademia umiejętności w Krakowie	15.000	"
51. Szkoła sztuk pięknych w Krakowie, rata umorzenia pożyczki zaciągniętej na budowę własnego gmachu w kwocie 100.000 zł.	7.000	"
52. Czasopismo „Szkoła“	500	"

S z k o ł y   z e ń s k i e .

53. W Jarosławiu	400	"
54. W Jaworowie	300	"
35. W Kołomyi	400	"
36. W Krakowie	2.500	"
57. W Krakowie św. Tomasza	500	"
58. W Krakowie PP. Augustyanek	500	"
59. We Lwowie u Dominikanów dla nauczyciela języka ruskiego	200	"
60. W Rzeszowie	400	"
61. W Starym Sączu PP. Klarysek	500	"
Uchwałą tą jest petycja panien Klarysek w Starym Sączu załatwiona.		
62. W Stanisławowie	400	"
63. W Tarnowie	800	"
64. W Wadowicach	400	"
65. Dla szkoły żeńskiej w Stryju wskutek petycji Towarzystwa pedagogicznego	400	"

Powyższemi uchwałami są petycye Tow. pedagogicznego o podwyższenie niektórych z powyższych zasiłków pozałatwiane.

B. Na cele gospodarstwa krajowego.

66. Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach	7.000	"
67. Zasiłek dla szkoły rolniczej w Czernichowie	7.000	"
68/a Towarzystwo tatrzańskie	800	"
68/b Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie:		

I. Place nauczycieli.

a) Profesor fachowy, zarazem dyrektor	2.560	zł.
b) Drugi profesor fachowy	1.540	"
c) Adjukt	800	"

Ośmiu docentów:

do przeniesienia	86.950	zł.
	800	"

	z przeniesienia	86.950 zł.
		800 „
d) Matematyki i fizyki	800 zł.	
e) Łowiectwa	100 „	
Wydział krajowy prelininuje 800 zł., gdy jednak etat uchwalony na ten cel wynosi 100 zł., komisya budżetowa wnosi o zniżenie tej pozycyi do 100 zł.		
f) Miernictwo	500 „	
g) Rysunków	400 „	
h) Chemii	300 „	
i) Inżynieryi	300 „	
k) Stylistyki	300 „	
l) Ekonomii politycznej i administracyi	<u>200 „</u>	7.800 zł.

II. Zastugi.

a) Stróż	300 „	
b) Pomocnik stróża	<u>180 „</u>	480 „

III. Koszta administracyjne

a) Asekuracja budynku szkolnego i składu okazów	45 „	
b) Opał i oświetlenie	300 „	
c) Potrzeby kancelaryjne	200 „	
d) Podatki i inne pomniejsze	<u>195 „</u>	740 „

IV. Potrzeby naukowe.

a) Środki naukowe	720 „	
a) Wycieczki naukowe	600 „	
a) Utrzymanie ogrodu doświadczalnego na Szumanówce	<u>200 „</u>	1.520 „

V. Spłata pożyczki.

	Kasie oszczędności VII i VIII rata, — w kapitale	162 „ 88 ct.	
		w odsetkach	<u>506 „ 72 ct.</u>
			670 „ 11.210 „
69.	Muzeum przemysłowe we Lwowie		2.000 „
70.	„ „ w Krakowie		2.000 „
71.	Komisya fizyograficzna w Krakowie 3.000 zł. i na stypendya geologiczne 2.000 zł.		5.000 „
72.	Towarzystwo ogrodniczo-sadowniczo-pszczelnicze we Lwowie		700 „
73.	Towarzystwo gospodarskie galicyjskie na utrzymanie inżyniera kultury		1.200 „
74.	Szkoła koszykarstwa w Krakowie		500 „

Stypendya.

75.	Dla jednego ucznia weterynaryi	200 zł.	
	i na koszta podróży	60 zł.	260 „
76.	Dla uczniów szkół pozakrajowych: weterynaryi, rolnictwa i leśnictwa		2.000 „
77.	Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach		1.000 „
78.	„ „ parobków w Dublanach		1.000 „
79.	„ „ szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie		2.400 „
	do przeniesienia		<u>116.220 zł.</u>
			800 „

z przeniesienia 116.220 zł. w. a.
800 „

C. Na cele wykształcenia i oświaty.

80. Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru krajowego funduszu szkolnego	224.450	zł.
81. Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł.	7.200	„
82. Szmitt Henryk, członek Rady szkolnej krajowej, remuneracya	800	„
83. Stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich i kursów przygotowawczych	30.000	„
Suma rubryki VII.		
wydatki zwyczajne	378.670	„
nadzwyczajne	800	„
razem	379.470	„

Rubryka VIII.

Utrzymanie pomników historycznych.

(Str. 13. Sprawozdawca p. dr. Zybliekiewicz.)

poz. 84. Restauracye pomników w ogóle	1.500	„
„ 85. Badanie i ocalanie zabytków historycznych i archeologicznych dla zakładu narodowego Ossolińskich we Lwowie	250	„
Suma wydatków zwyczajnych	1.750	„
Nadto: wydatek nadzwyczajny	7.000	„
na restauracyę kaplicy Batorego, tudzież na restauracyę pomnika Długosza na Skałce, na skutek petycyi Wnego Łepkowskiego, konserwatora starożytności do Wydziału kraj. wniesionej.		
Razem	8.750	„

Rubryka IX.

Kwaterunkowe żandarmeryi.

(Str. 13. Sprawozdawca poseł T. hr. Dzieduszycki).

Na pokrycie kosztów kwaterunkowych żandarmeryi preliminuje Wydział krajowy w rubryce IX pozycya 86 do włącznie 102 na rok 1878 kwotę	zł. 62.507	— ct.
przewyższającą preliminowaną na rok 1877 kwotę	zł. 60.332	— ct.
	o zł. 2.125	— ct.

Za podstawę do obliczenia tej kwoty służyło prawo organizacyjne c. k. żandarmeryi z dnia 18 stycznia 1851 r. i preliminarz przez c. k. komendę żandarmeryi przedłożony, a przez oddział rachunkowy Wydziału krajowego sprawdzony.

Podwyższenie wydatków znajduje uzasadnienie w pomnożeniu posterunków i podwyższeniu niektórych czynszów, komisya budżetowa przeto wnosi:

Wstawić w budżet na rok 1878 koszta kwaterunkowe żandarmeryi w kwocie zł. 62.507 w. a.

Rubryka X.

Drogi krajowe.

(Str. Sprawozdawca p. Ludwik Skrzyński.)

A. Koszta Zarządu. Na r. 1878 preliniuje Wydział kraj. na koszta Zarządu 100.716 zł. o 8382 zł. większy wydatek, jak w budżecie na r. 1877. przez Sejm uchwalony był. Zwiększenie to wydatku pochodzi ztąd:

- 1) iż liczba konduktorów ma być zwiększona o 5, a drożników o 30.
- 2) Iż stosunkowo do zwyż wykazanego powiększenia etatu, podwyższonym być ma także wydatek na koszta podróży i na koszta kancelaryjne.

Zważywszy jednak, iż 1) drożnikowi do nadzoru i roboty przypadającej na drożników, w przecięciu co najmniej 6 kilometrów może być przydzielonych, komisya sądzi, iż ilość drożników przy drogach krajowych, których długość w r. 1878 wynosić będzie 1534 klm., zmniejszoną być może z 300, na 256, a przeto o 44.

Zważywszy zaś, iż obecna płaca drożników 2. kl. (120 zł.) jest tak niską, iż uzyskanie porządnych i zdatnych ludzi do tej służby z każdym rokiem staje się trudniejszym — Komisya sądzi, iż zachodzi konieczna potrzeba podniesienia płacy dla wszystkich drożników do 150 zł. rocznie; — wnosi zatem, aby w pozycyi i. na płace po 150 zł. dla 256 drożników, zamieścić kwotę 38.400 zł. o 2100 niższą od preliniowanej. Komisya zarazem sądzi aby na remuneracye i zapomogi tak dla konduktorów, których liczba zwiększoną być ma, jak i dla całej reszty służby w pozycyi 105, preliniowana kwota 6.000 zł. o 1.000 zł. zwiększoną była. Wszystkie inne w pozycyi 103—107. wyszczególnione wydatki są należycie usprawiedliwione. Komisya zatem wnosi aby przyjąwszy je zamieścić w budżecie na koszta zarządu kwotę

99.616 zł. — et.

B. Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg. Na ten cel w pozycyi 108 preliniuje Wydział kraj. zamiast corocznie wyznaczanej kwoty 500.000 zł. kwotę 400.000 zł. Głównym powodem tego niżenia jest wzgląd na to, iż gdy w r. 1877 budowa znacznej części dróg nowych ukończona już będzie, rozpocznie się w r. 1878 budowa nowej seryi dróg; z doświadczenia zaś wiadomo, iż w pierwszym roku budowa mniej rażno postępuje, a przeto i mniejszy wydatek za sobą pociąga.

Drogi, na które Wydział kraj. zamierza użyć preliniowanej kwoty są te, które Ustawą z dnia 12 lutego 1873 r. za najpotrzebniejsze uznane zostały. Zamierzona też rekonstrukcyja 7 dróg jest niezbędnie potrzebną. Komisya przeto wnosi, aby preliniowaną na budowę i rekonstrukcyje kwotę

400.000 zł. — et

C. Utrzymanie dróg. Wydział kraj. preliniuje na ten cel 411.800 a przeto o 48.800 zł. większy wydatek, jak na r. 1877 był przez Sejm uchwalony.

Zwiększenie to wydatków zostaje w ścisłym stosunku do przestrzeni 178 klm. przybudowanych w ostatnim roku dróg, tak iż na 1 km. jak dotąd 274 zł. wynosić mają koszta utrzymania. Wydatek na utrzymanie na 7 drogach większym okazuje się o 22.000 zł. na 8 zaś drogach mniejszym o 18.000 od uchwalonego na r. 1877.

Zwiększony wydatek nakazany jest potrzebą grubszego szutrowania. Komisya wnosi, aby na utrzymanie dróg preliminowaną kwotę . . . . . 411.800 zł. — ct. w budżecie zamieścić.

D. Zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych. Wydział kraj. preliminuje 70.000 zł. Ryczałtowa ta kwota równa jest uchwalonej na r. 1877. — Zważywszy, iż takie, szczególnie też dróg gminnych subwencjonowanie w myśl uchwał Sejmu przeprowadzone, może stosunkowo z małym kosztem przyczynić się do rozgałęzienia w kraju środków komunikacyjnych a przeto do ułatwienia dowozu i zmniejszenia kosztów onego, przez co i środki komunikacyjne wyższego rzędu będą mogły być z większą dla ogółu korzyścią zużytkowane. Komisya wnosi, aby preliminowaną na ten cel kwotę . . . . . 70.000 zł. — ct. w budżecie zamieścić.

E. Most na Dunajcu. W moc uchwały Sejmu z 20 sierpnia b. r. połowa kosztów budowy mostu na Dunajcu pod Niedzią pokrytą być ma z funduszu krajowego a to w kwocie 9.321 zł. 74¹/₂ ct. przyjętej w skutek rokowań przeprowadzonych z Minist. węgierskiem.

Komisya wnosi, aby na wydatek ten nadzwyczajny kwotę . . . . . 9.321 zł. 74¹/₂ ct. w budżecie zamieścić

F. Wydatki na myta. Wydział kraj. preliminuje na budowę i utrzymanie domków mytniczych 3.000 zł. Na koszta komisyjne 2.400. zł. Na zwroty z powodu szkód elementarnych 2.500 zł. Razem 7.900 zł. o 1.400 więcej jak w r. 1877 Sejm uchwalił. Większy wydatek ten usprawiedliwiony jest co do domków mytniczych dlatego, że w miarę oddawania dróg nowo zbudowanych do użytku publicznego, zaprowadzane są nowe stacye mytnicze, a doświadczenie z lat ubiegłych okazało, że wszystkie stacye przy których fundusz kraj. posiada własne domki mytnicze, przynoszą stosunkowo większy dochód. Znaczniejszy zaś wydatek na koszta komisyjne i na mosty z powodu szkód elementarnych, usprawiedliwia się przybytkiem nowych dróg i stacyj.

Komisya zatem wnosi, aby preliminowaną kwotę . . . . . 7.900 zł. — ct. w budżecie zamieścić.

Dochód z myt.

Na podstawie zatwierdzonych ofert i kontraktów dzierżawnych z doliczeniem dochodu spodziewanego ze stacyj, zaprowadzonych we własnym zarządzie, cały dochód z myt obliczony jest w r. 1877 na 174.572 zł. 24 ct.

Na r. 1878 Wydział kraj. uwzględniając spodziewaną nadwyżkę w dochodach wstawił do Rub. III jako dochód kwotę 182.000 zł. o 22.000 zł. wyższą od preliminowanej w r. 1877.

Komisya wnosi, aby preliminowaną kwotę dochodu z myt . . . . . 182.000 zł. — ct. w budżecie zamieścić.

Budżet zatem drogowy na r. 1878 przez komisję przyjęty wynosiłby
w wydatkach.

Na zarząd	99.616 zł. — ct.
Na budowę i rekonstrukcyę	400.000 zł. — ct.
Na utrzymanie	411.800 zł. — ct.
Na zasiłki	70.000 zł. — ct.
Na most na Dunajcu	9.321 zł. 74 $\frac{1}{2}$ ct.
Na myta	7.900 zł. — ct.
Ogółem	998.637 zł. 74 $\frac{1}{2}$ ct.
W dochodzie:	182.000 zł. — ct.
Strąciwszy od ogólnej przez komisję przyjętej sumy wydatków	998.637 zł. 74 $\frac{1}{2}$ ct.
przyjęty dochód z myt	182.000 zł. — ct.
Pozostaje do pokrycia	816.637 zł. 74 $\frac{1}{2}$ ct.

Rezolucye.

Komisya zarazem wnosi:

I. Poleca się Wydziałowi kr. żeby uczynił przedstawienie do c. k. Rządu o wyjednanie przyjęcia do budżetu państwa odpowiedniej dotacyi z funduszu państwa na całkowite utrzymanie 4 dróg wojskowych w zachodniej części kraju mianowicie Podgorsko-Bialskiej, Proszowsko-Niepołomickiej, Gdowsko-Gorlickiej i Gorlicko-Zmigrodzkiej.

II. Poleca się Wydziałowi kraj., aby co do budowy dróg subwencjonowanych tak powiatowych jak i gminnych ścisła wykonywał kontrolę.

Rubryka XI.

Dotacye dla zakładów krajowych.

(Str. 17. Sprawozdawca p. O. Hausner.)

Dotacya dla zakładów krajowych okazuje się według preliminarza Wydziału krajowego na rok 1878 o 40.402 złr. wyżej prelininowaną, aniżeli dotacya na r. 1877 uchwalona.

Ta ostatnia bowiem wynosiła 210.752 złr., natomiast w budżecie na r. 1878 Wydział krajowy wstawił sumę 251.154.

To bardzo znaczne podwyższenie, tembardziej uwagę zwrócić musi, gdy już zeszłoroczna dotacya była o 40.147 złr. wyższą od poprzedniej r. 1876 i gdy, prócz właściwej dotacyi, to jest pokrycia ostatecznego niedoboru, fundusz krajowy z łącznej kwoty zwrotu kosztów leczenia 203.500 złr. ponosi największą część to jest 147.100 zł.

Powody tak szybko i nieustannie wzrastającego obciążenia funduszu krajowego szukać należy przede wszystkim w coraz bardziej wzmagającym się napływie chorych i to przeważnie ubogich chorych (w r. 1876 było o 54.000 dni leczenia więcej niż w r. 1874) powtórę zaś w koniecznych ulepszeniach tak co do umieszczenia jak co do pielęgnowania, jakie w ostatnich latach w zakładach dotowanych zaprowadzone zostały.

Komisya budżetowa po należytem zbadaniu wynikłości z r. 1876 w chwili ułożenia preliminarza Wydziału krajowego jeszcze niedokładnie znanych, obniżyła sumę 251.154 zł. prelininowaną przez Wydział krajowy do sumy 235.454 zatem o 15.700 zł.; Komisya wnosi te obniżenia mianowicie: w oddziale chorych szpitala powszechnego we Lwowie w kwocie 6.007 zł. w oddziale położnic tegoż szpitala w kwocie 36 złr., w zakładzie obłąkanych na Kulparkowie w kwocie 850

zł., w funduszu podrzutek w Lwowie w kwocie 3.707 zł., w oddziale chorych szpitala św. Łazarza w Krakowie w kwocie 800 zł., w oddziale położnic i podrzutek tegoż szpitala w kwocie 1.300 zł. w oddziale syfilitycznych szpitala św. Ducha w Krakowie w kwocie 2.000 zł. i w oddziale obłąkanych tegoż szpitala w kwocie 1000 zł. razem w kwocie 15.700 zł.

1. Szpital główny we Lwowie

a) Fundusz chorych (lit. C.)

Preliminarz Wydziału krajowego wykazuje w wydatkach sumę 161.831 zł. (152.206 zł. zwyczajne, 9.625 nadzwyczajne) czyli o 2.801 zł. więcej od sumy wydatków, uchwalonej w r. 1877.

Właściwe przyczyny tego podwyższenia wydatków, jako też podwyższenia wydatków winnych funduszach szpitalnych na pierwszy rzut oka nie łatwo dają się ocenić, skutkiem zaprowadzenia w tegorocznym preliniarzu Wydziału krajowego zmiany, zdaniem komisji budżetowej bardzo niekorzystnej w zestawieniu rubryk i pozycji. Dotąd bowiem skupiano bardzo słusznie, w rubryce: koszta gospodarze i w pozycji: wyżywienie chorych, wszystkie wydatki, które wprost wpływały na wyżywienie chorych, to jest strawę, drzewo na kuchnię, służbę kuchenną i naczynia kuchenne.

W tym roku zaś pozostawiono w tej pozycji jedynie surowy materiał strawy a wydzielono inne trzy czynniki wyżywienia, przyłączając drzewo dla kuchni do pozycji drzewa na opał, służbę kuchenną do rubryki kosztów utrzymania osób nieetatowych, nareszcie naczynia kuchenne do pozycji sprzętów. Jest to wygodniejszy, ale zupełnie nie racjonalny sposób zestawienia, bo nie surowy materiał: mąka, mięso i t. p. oznacza cały koszt wyżywienia, ale ten materiał zgotowany za pomocą drzewa, w naczyniach kuchennych i przez kucharkę, za tę czynność jedynie płatną.

Właśnie dotąd używane zestawienie dawało jasny i sprawiedliwy obraz kosztów wyżywienia, dzisiaj zaś zdaje się ten koszt pozornie niżej, ukrywając część swych wydatków w różnych niewłaściwych rubrykach.

Komisja budżetowa wnosi sprostowanie przeto rubryki II i VII pozycji 37, 40 i 43 według dotąd używanego sposobu zestawienia i wnosi zarazem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w przyszłym preliniarzu na rok 1879 umieścić koszt służby kuchennej, drzewa na kuchnię i naczyń kuchennych w rubryce VII pozycji 37 (Wyżywienie chorych.)

W rubryce I. „Wydatków“ płace emolumenta etatowe preliniowano 25.514 zł. czyli o 565 zł. więcej niż w r. 1877 a to z powodu rozpoczęcia wypłaty niektórych dodatków pięcioletnich, Komisja budżetowa wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

Petycję l. 176 pisarzy Eustach. Jezierskiego i Aleks. Czajkowskiego komisja wnosi, odstąpić Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia jednorazową zapomogą według potrzeby i zasług.

W rubryce II. „Koszta utrzymania osób nieetatowych“ Wydział krajowy preliniuje 35.722 zł. czyli o 6577 zł. więcej niż w r. 1877. To znaczne podwyższenie nastąpiło z powodu:

- a) Umieszczenia kosztów służby kuchennej w kwocie 4.536 zł.;
- b) zaprowadzenia rocznej płacy maszynisty w kwocie 933 zł.
- c) podwyższenia kosztów wikt i dodatków 9 sióstr miłosiernych z 180 zł. do 208 zł. o 28 zł. czyli łącznie w kwocie 252 zł.;

d) podwyższenia kosztów wiktury służby (40 sług oddziałowych i 30 sług wspólnych domu) z 138 zł. do 147 zł. o 9 zł., — czyli łącznie w kwocie 630 zł.

e) zaokrąglenia sumy w pozycji 20 umieszczonej z 22.725 zł. na 23.000.;

Komisya budżetowa wnosi:

ad a) przenieść koszt służby kuchennej z wyżej wymienionych powodów do rubryki VII. pozycji 37;

ad b) pozostawić roczną płacę maszynisty, która jest potrzebną i która już dotąd mieściła się po części w różnych pozycjach (sprzętów, oświetlenia, opału);

ad c) pozostawić podwyższony koszt wiktury 9 Sióstr miłosiernych do gospodarstwa użytych, gdy tem podwyższeniem utrzymanie tych Sióstr zrównanem zostało w utrzymaniu innych 16 Sióstr miłosiernych pielęgniowaniem zatrudnionych;

ad d) obniżyć koszt wiktury służby oddziałowej i wspólnej do kwoty w wzeszłorocznym preliminarzu wstawionej, to jest do 138 zł., gdyż podwyższenie preliminowane opiera się na wysokich cenach mąki i pieczywa r. 1876/77, które w obec obfitych zbiorów r. 1877 prawdopodobnie w r. 1878 się nie utrzymają, tudzież z uwagi, że w domach prywatnych wikt zwykłych sług 138 zł. rocznie ledwie dosięga. To obniżenie wynosi według dzielnika wyrachowane, 612 zł.;

ad e) nie zaokrąglić sumy 22.725 zł. dodaniem 275 zł. gdyż takie postępowanie w obec liczących innych niezaokrąglonych sum jest zupełnie nieuzasadnione.

Ostatecznie komisya budżetowa wnosi, skutkiem zaproponowanych wykreśleń z tej rubryki lub obniżeń ad a), d) i e) wstawić w rubryce II. zamiast preliminowanych 35.722 zł. kwotę 30.299 zł.

W rubryce III. Pensye i emerytury preliminowano 3.253 zł. o 19 zł. mniej niż w r. 1877 z powodu śmierci dwóch emerytów i przyznania emerytury Drowi Fingerowi.

W rubryce IV. Zaopatrzenia, odstawnie i dary z łaski, preliminowano 317 zł. jak w r. 1877.

W rubryce V. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych preliminowano 300 zł. jak w roku 1877.

W rubryce VI. Remuneracye i zapomogi preliminowano 940 zł. jak w roku 1877, Komisya wnosi wstawienie kwot w rubr. III., IV., V. i VI bez zmiany.

W rubryce VII. (Koszta gospodarze) w pozycji 37: Wyżywienie chorych preliminowano 44.800 zł. a mianowicie:

a) zwykła strawa	38.000 zł.
b) pieczywo	4.500 „
c) wino	2.300 „

a więc pozornie o 4.700 zł. mniej niż w r. 1877, lecz to wrzekome obniżenie otrzymane zostało jedynie skutkiem wydzielenia kosztów służby kuchennej, drzewa na kuchnię i naczyń kuchennych do innych rubryk i pozycji w łącznej kwocie 7.380 zł. także rzeczywiście w pozycji 37 preliminowano o 2.680 zł. więcej niż w r. 1877.

To nieznaczne podwyższenie jest zresztą usprawiedliwione, gdy liczba dni leczenia wzrosła w silnej proporcji (153.312 w r. 1875, 168.512 w r. 1877, 73.530 w 5 miesiącach r. 1877)

Komisya budżetowa wnosi: wstawić w pozycji 37 pod lit.:

d) koszta służby kuchennej w kwocie	4.536 zł.
e) drzewo na kuchnię	1.944 zł.
f) naczynia kuchenne	900 zł.

zatem wstawić zamiast preliminowanej kwoty 44.800 zł. kwotę 52.180 zł.

W pozycyi 38. Wikt lekarza dyżurnego, preliminowano jak w r. 1877, 325 zł.

W pozycyi 39. preliminowano na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego l. 33.236/1876.

Wikt pisarza pełniącego obowiązek dozorey domu, który dotąd niewłaściwie był umieszczony w pozycyi „Wyżywienia chorych“ w kwocie 194 zł.

W pozycyi 40. Sprzęty, preliminowano 3.100 zł. (1.000 zł. na utrzymanie w rubryce wydatków zwyczajnych, a 2.000 zł. na zakupno w rubryce wydatków nadzwyczajnych), skutkiem wstawienia naczyń kuchennych o 900 zł. więcej niż w roku 1877. Pozostająca kwota 2.200 zł. jest bardzo mierna, gdy wynikłość r. 1876 (w którym zakupiono 60 łożek) wykazywała 3.902 zł., i gdy w szpitalu lwowskim koszt sprzętów na 1 dzień leczenia wyrachowany, wynosi tylko $1\frac{2}{10}$ ct., zaś w szpitalu Rudolfa w Wiedniu $2\frac{3}{10}$ ct., a w prazkim szpitalu $3\frac{1}{10}$ ct.

Komisya budżetowa wnosi przeniesienie kwoty 900 zł. za naczynia kuchenne do pozycyi 37 i wstawienie kwoty 2.200 zł.

W pozycyi 41. Bielizna i pościel, preliminowano 7.500 zł. (z tych 6.300 zł. na zakupno) jak w r. 1877. Jest to kwota bardzo umiarkowana, gdy stopniowe zastąpienie sienników siatkowemi podkładkami, a sieczkowych poduszek pierzowemi i włosiennemi jest potrzebne, a koszt bielizny i pościeli w naszym szpitalu wynosi 4.15 ct. na dzień leczenia, zaś w szpitalu Rudolfa 5.6 ct., a w prazkim szpitalu 4.6 ct.

W pozycyi 42. Pranie bielizny, preliminowano 5.346 zł. o 1.458 zł. więcej niż w r. 1877. To podwyższenie jest niezbędne, gdy obecny stan rzeczy, bardzo niepomyślny, jedynie większym nakładem usunąć można. Pralnię w zakładzie umieszczoną, zagrażającą murom i zgubną dla zdrowia praczek, zamknięto, a ugoda w r. 1876 z prazkami po za domem piorącemi, okazała się niekorzystną, gdy bielizna, uszkodzona, wilgotna, lub nie w terminie oddawaną bywa. Pomimo dość drogiej ceny $3\frac{1}{2}$ ct. od sztuki, koszt prania w lwowskim szpitalu wynosi, na dzień leczenia obliczony, tylko 3 ct., zaś w szpitalu Rudolfa we Wiedniu 5 ct. Komisya budżetowa wnosi przeto pozostawić preliminowaną kwotę 5.346 zł.

W pozycyi 43. Słoma do sienników, preliminowano 800 zł. jak w roku 1877.

W pozycyi 44. Drzewo opałowe. preliminowano 8.186 zł. o 2.271 zł. więcej niż w roku 1877 i 5.915 zł. z powodu umieszczenia w tej pozycyi kosztu drzewa na kuchnię, w kwocie 1.944 zł. Ze względu na wynikłość roku 1876, 9.593 zł. po objęciu części budynku dawniej przez obłąkanych zajętej, kwota preliminowana zdawała się jeszcze za niską. Zważywszy jednak, że w r. 1876 drzewo na pralnię, dziś nie istniejącą, było wliczone, i że ceny drzewa w r. 1875 były bardzo wysokie, kwota preliminowana wystarczyć może.

Komisya budżetowa wnosi przeto przeniesienie kwoty 1.944 zł. za drzewo na kuchnię do pozycyi 37 i wstawienie kwoty 6.142 zł.

W pozycyi 45. Oświetlenie preliminowano 2.016 zł. jak w r. 1877.

W rubryce VIII. pozycyi 46. Koszta sanitarne w ścisłym znaczeniu, preliminowano 4.700 zł. o 1.700 zł. więcej niż w r. 1877. Gdy wynikłość r. 1875 wykazuje 4.695 zł. i sprawianie podkładek kauczukowych, przyrządów i kul dla amputowanych jest konieczne, komisya wnosi wstawić preliminowaną kwotę.

W pozycyi 47. Lekarstwa, preliminowano 5.400 zł. o 1.600 zł. mniej niż w r. 1877. W lwowskim szpitalu przypada na jeden dzień leczenia 3 ct., w szpitalu Rudolfa we Wiedniu przeszło 4 ct., a w prazkim szpitalu 9 ct. za lekarstwa.

W pozycyi 48. Instrumenta chirurgiczne, preliminowano 950 zł. jak w r. 1877. Komisya wnosi wstawienie kwot w pozycyach 47 i 48 bez zmiany.

W pozycyi 49. Koszta pogrzebowe, preliminowano jak w poprzednim roku 40 zł. Pomimo zasady niewstawienia wyższych kwot od preliminowanych, komisya budżetowa żadną miarą tej kwoty bez podwyższenia zostawić nie może, gdy dotąd zachowany gorszący sposób grzebania

trupów ubogich chorych bez różnicy płci i wieku, nago i bez osobnej trumny powtórnie wywoływało objawy słusznego oburzenia i sprzeciwia się nie już wszelkiej humanitarności, ale i przyzwoitości. — Liczba umarłych w szpitalu powszechnym wynosiła w r. 1876: 545, z których co najmniej $\frac{2}{3}$ części, 363 zupełnie ubogich. Dobroczynne towarzystwo św. Józefa z Arymatei, które według swych sił grzebania ubogich chorych się podjęło, o szczupłych zasobach ledwie 100 tych ubogich swoim kosztem pochować zdoła. Pozostaje więc pokryć koszt 260 do 270 pogrzebów już po 2 zł. minimalnie obliczony. Komisya budżetowa wnosi przeto wstawienie w tej pozycji kwoty 540 zł. czyli o 500 zł. więcej niż kwota preliminowana.

Zarazem komisya budżetowa wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić: Wzywa się Wydział krajowy, aby zarządził stosowne kroki celem zapewnienia ubogim chorym w szpitalu powszechnym we Lwowie umierającym przyzwoitego pogrzebu.

W rubryce IX, X i XI. Potrzeby kancelaryjne i potrzeby kapliczne i utrzymanie budynku, preliminowano kwoty 933 zł., 300 zł. i 3.121 zł. jak w r. 1877, które komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W rubryce XII. Najem pomieszczeń preliminuje się 7.554 zł. o 360 zł. więcej niż w r. 1877 dla dodatkowego ponoszenia 5% podatku gminnego w myśl rozporządzenia l. W. 29.215/1876.

W rubryce XIII. Rozmaite, preliminuje się jak w r. 1877 kwotę 520 zł.

Dochody preliminuje Wydział krajowy w kwocie 132.684 zł. o 600 zł. mniej niż w roku 1877.

W rubryce I. Dochodów (zapisy i legaty) preliminowano 7.000 zł. o 600 zł. mniej niż w roku 1877. Gdy zaś wynikłość r. 1876 wykazuje 10.894 zł. (wprawdzie w tej liczbie mieści się nadzwyczaj wielki legat Niernsteina w kwocie 3.533 zł.) komisya wnosi wstawić jak w r. 1877 7.600 zł.

W rubryce II. Dodatki od skarbu i rogatek preliminowano jak w r. 1877, 25.484 zł. co się zgadza z ostatnimi wynikłościami.

W rubryce III. Zwroty kosztów leczenia Wydział krajowy preliminuje 100.000 zł. na podstawie wynikłości r. 1875 = 98.521. Gdy zaś komisji budżetowej wiadoma jest wynikłość r. 1876 = 104.558 zł. i z uwagi, że dnie leczenia ciągle się wzmagają i że spodziewać się należy, że ściąganie zaległości w przyszłości różniej postąpi, komisya budżetowa wnosi: wstawić zamiast preliminowanych 100.000 zł. kwotę 105.000 zł.

Nie może komisya budżetowa zgodzić się na preliminowanie pojedynczych pozycji tej rubryki i wnosi na podstawie wynikłości r. 1876: wstawić w pozycję płacących za siebie zamiast preliminowanych 15.000 zł. 12.000 zł. (wynikłość r. 1876 = 11.862 zł.) w pozycji od innych funduszków zamiast 5.000 zł. kwoty 6.000 zł. (wynikłość roku 1876 = 5.987 zł.) a w pozycji od funduszu krajowego zamiast 80.000 zł. kwoty 87.000 zł.

W rubryce IV. Rozmaite, preliminuje się jak w r. 1877, 200 zł.

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy przyjąć budżet funduszu chorych szpitala powszechnego we Lwowie następująco:

Wydatki zwyczajne	151.799 zł.
„ nadzwyczajne	9.625 „
razem wydatki	<u>161.424 „</u>
Dochody	138.284 „
zatem niedobór	<u>23.140 „</u>

który z funduszu krajowego pokryć należy.

b) Fundusz położnic (lit. D.)

Wydatki preliminowano w kwocie 14.850 zł. (z tych 750 zł. nadzwyczajne) czyli o 360 zł. więcej niż w r. 1877, dochody zaś w kwocie 770 zł. czyli o 200 zł. mniej niż w r. 1877.

Gdy wydatki tego funduszu po większej części bywają według dzielnika obliczone i są zatem prostem następstwem wydatków w funduszu chorych, gdy nieliczne osobne wydatki funduszu położnic wstawione są na mocy etatu lub uchwał sejmowych, gdy zmiany w zestawieniu pewnych pozycji w oddziale chorych przez komisję budżetową wniesione, które i w tym funduszu zastosowane być winne, nie wpływają na ogólną cyfrę wydatków, komisya wnosi, z wyjątkiem rubryki II, w której wnosi z powodu obniżenia kosztów wiktury służby, wstawić o 36 zł. mniej niż preliminowano, wstawić tak w wydatkach jak w dochodach kwoty przez Wydział kraj. preliminowane.

Komisya budżetowa wnosi przeto: Wysoki Sejm raczy przyjąć budżet funduszu położnic szpitala ogólnego we Lwowie następująco.

Wydatki zwyczajne	14.064 zł.
„ nadzwyczajne	750 „
Wydatki	14.814 „
Dochody	770 „
Zatem niedobór	14.044 „

do pokrycia z funduszu krajowego.

2. Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

(Str. 17. Sprawozdawca p. Dr. Wernicki).

Wydatki tego zakładu preliminował Wydział krajowy w kwocie 153.836 zł., czyli o 27,874 zł. wyżej, niż w roku zeszłym. To znaczne podwyższenie po największej części jest usprawiedliwione stopniowym rozwojem zakładu kulparkowskiego stosownie do uchwały z 25 maja 1875 roku, zwiększeniem się ilości chorych, i otworzeniem dwóch, nowoukończonych skrzydeł w zakładzie. Wzrost chorych w następstwie spowodował powiększenie służby, sióstr miłosierdzia, zwiększył wydatek w rubryce kosztów gospodarczych. Jednak komisya budżetowa zbadawszy dokładnie zamknięcia rachunków z r. 1875 starała się wprowadzić obniżenie wydatków, gdzie tylko okazało się to możebnem, w ogólnej kwocie 850 zł.

W rubryce I. (Płace i emolumenta etatowe). Wydział krajowy preliminuje 11.915 zł. t. j. o 265 zł. mniej niż w roku zeszłym, z powodu zmniejszenia kosztu wiktury w myśl rozporządzenia Wydziału krajowego do l. 3834/876 obliczonego, dla lekarzy z winem po 326 zł., urzędników bez wina 246 zł. i służby wyższej po 210 zł. Przeto komisya wnosi wstawienie tej rubryki bez zmiany.

W rubryce II. (Płace i emolumenta osób nieetatowych). Kwota preliminowana na r. 1878 28.251 zł. jest o 7301 wyższą od kwoty na rok 1877 umieszczonej. To podwyższenie spowodowane jest wprowadzeniem dla zachodzącej potrzeby nowych funkcyonaryuszów:

a) w pozycji 11tej w myśl uchwały do LW. 870/77 w miejsce 8, 12 sióstr miłosierdzia; komisya jednak, celem wykazania rzeczywistego kosztu wyżywienia chorych, koszt utrzymania 4ech sióstr miłosierdzia zatrudnionych w kuchni. w kwocie 1188 zł. przenosi na Rubr. VII poz. 30 a.

w poz. 12 pisarza dziennego. Przy zaprowadzeniu nowego zarządu okazało się, że etat urzędników dla zakładu jest niewystarczającym, w skutek czego uznano do LW 14634/76 potrzebę ustanowienia po-

sady etatowej dla czwartego urzędnika i zastąpiono go tymczasowo pisarzem dziennym. z płacą po 30 zł. miesięcznie, czyli rocznie 360 zł. oraz wiktem przeznaczonym dla urzędników, w kwocie 246 zł.

w poz. 13 ogrodnika. W budżecie na rok 1877 zamieszczono koszt utrzymania ogrodnika w rubryce wydatków gospodarczych obecnie zaś na mocy uchwały Wydziału krajowego z dnia 17 października 1876 l. 25.884 wstawiono płacę ogrodnika w rubrykę utrzymania osób nieetatowych, w kwocie po 15 zł. miesięcznie, czyli rocznie 180 zł., tudzież wikt przeznaczony dla służby wyższej w kwocie 210 zł. rocz.; komisya atoli koszt utrzymania ogrodnika, wynoszący ogółem 390 zł. przenosi z tejże rubryki na rubr. VII poz. 37 w którejto rubryce objęte są inne wydatki tego rodzaju.

w poz. 16 nauczyciel rzemiosła ślusarskiego. Z powodu zachodzącej potrzeby wykonywania rozmaitych robót ślusarskich i zatrudnienia przy tychże obłąkanych dla rozrywki, preliminaruje się koszt utrzymania nauczyciela rzemiosła ślusarskiego w wysokości 208 zł. i na wikt 210 zł. — razem 418 zł.

w poz. 17. Służba z wiktem i ubiorem. Podwyższenie w pozycyi 17 z preliminarowanych w roku zeszłym 8.280 zł. na 11.625 zł. jest w części prostem następstwem uchwały z 22 maja 1875 r. powiększeniem ilości sług odpowiednio do rozszerzania się zakładu obłąkanych, jak równie też niesłusznego przeniesienia do tej rubryki utrzymania służby kuchennej, które dawniej zupełnie prawidłowo zamieszczano w ogólnej sumie wydatków, łożonych na żywienie chorych. Nadto pozycya 17 zwiększoną jest podwyższeniem kosztów wikt na mocy uchwały do LW. 3834/76 wedle rzeczywistej potrzeby łącznie z pieczywem dla każdego z 138 zł. na 155 zł. rocznie, które komisya redukując na 146 zł. wydziela oprócz tego z takowej koszt utrzymania służby kuchennej, a mianowicie:

płacę 14 sług po	8 zł. miesięcznie	=	rocznie 1344 zł.
wikt 14 „ „	146 zł. rocznie	=	2044 „
	razem	.	3388 „

przenosząc tę kwotę na rubrykę VII poz. 30 a. a do pozycyi 17 wstawia kwotę 8906 zł.

W rubryce III (Pensye i emerytury) w kwocie 205 zł.

Rubryka VI (Remuneracye i zapomogi) 560 zł. Gdy Wydział krajowy słusznie usprawiedliwia rozlicznymi czynnościami, koniecznymi w nowo zaprowadzonym zakładzie i gdy wynikłość z r. 1876 dorównuje tej sumie, komisya wnosi wstawić 560 zł. bez zmiany.

W rubryce VII (koszta gospodarcze). Wydział krajowy preliminaruje wyższą kwotę w wydatkach zwyczajnych o 8.490 zł. i nadzwyczajnych 7.000 zł. czyli łącznie o 15.490 zł. i motywuje podwyższenie takowe rozszerzaniem się i rozwojem zakładu, zwiększeniem się ilości chorych, służby, podróżaniem artykułów żywności, nadto uwzględnieniem wyniku pierwszego półrocza 1876 r. wynoszącego za strawę i dodatki 22.245 zł. 5¹/₂ ct.; z tychże powodów preliminaruje większą kwotę na pieczywo i wino, tudzież na zakupno nowych sprzętów kuchennych i szpitalowych. Podwyższenie kosztów gospodarczych również powoduje konieczne powiększenie, wobec wzmagającej się liczby chorych, niedostatecznych zapasów bielizny, tudzież zamieszczeniem do tej rubryki kuchennej służby, 4 siostr miłosierdzia, drzewa, przez co poz. 30 tej rubryki z 40.000 zwiększa się na 46.869 zł. Jednakowoż pomimo słusznie podniesionych przez Wydział krajowy powodów, zwiększenia wydatków tej rubryki, komisya zbadawszy bliżej każdą pozycję preliminarza, doszła do przekonania, że w powyższej rubryce można wprowadzić oszczędność w poz. 31 (sprzęty), a mianowicie, kwotę 2.000 zł. przeznaczoną na wydatki nadzwyczajne zredukować do 1000 zł. zaś z kwoty 1000 zł. preliminarwanej na wydatki zwyczajne, ująć 500 zł. i takowe przeniesić do poz. 30 a. na wyposażenie kuchni w potrzebne sprzęty.

Poz. 30. b). (Pieczywo dla chorych). Ze względu iż na podstawie ksiąg rachunkowych pieczywo dla chorych w r. 1876 kosztowało 7.877 zł. 33 ct. zaś w r. 1877 jeszcze więcej kosztować będzie, a to w obec tego, że już w bieżącym roku od $\frac{1}{1}$ — $\frac{31}{5}$ 4179 zł. 42 ct. wynosi, co ręcznie stanowiąc będzie około 10.000 zł., komisya z uwzględnieniem rok rocznie wzmagającej się drożyzny mąki wnoszący przez Wydział krajowy preliminowaną kwotę 7000 zł. Równocześnie komisya zwraca uwagę Wydz. kraj. aby zbadał możność wypiekania chleba i bułek w zakładzie.

W Pozycyi 30 b). Wino, porównawszy wydatek z lat poprzednich, a mianowicie z r. 1875, w którym wydano 251 zł. komisya uważa zwiększenie tej kwoty do 800 zł. za nieodpowiednie i zalecając oszczędność w tym względzie, wstawia na ten cel kwotę 600 zł.

Pozycya 33. Pralnia bez zmiany 4.000 zł.

Pozycya 34. Słoma do łóżek 600 zł.

W poz. 35. (Drzewo opałowe) z kwoty 9.000 zł. komisya przyjmuje w tej pozycyi tylko 7.379, przenosząc resztę w kwocie 1621 zł. do poz. 30a jako koszt drzewa, na kuchnię użyć się mającego.

W poz. 36 (Oświetlenie) 3000 zł. na podstawie wynikłości r. 1876 komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W poz. 37 (Utrzymanie ogrodu). Komisya wnosi przyjęcie preliminowanej przez W. kr. sumy, z dodaniem do takowej kosztu utrzymania ogrodnika, przeniesionego z rubryki II poz. 13 na tę rubrykę w kwocie 390 zł.

W poz. 38. (Utrzymanie 2 par koni etc.) komisya wnosi wstawić 1.400 zł. bez zmiany.

W rubryce VIII poz. 40. (Koszta sanitarne w ścisłym znaczeniu). Komisya wnosi wstawić bez zmiany 1.500 zł.

W poz. 41. (Lekarstwa) bez zmiany.

W poz. 42. (Instrumenta chirurgiczne) bez zmiany.

W poz. 43. (Koszta pogrzebowe) komisya proponuje zwiększyć o 150 zł. t. j. wstawić do budżetu 200 zł. a to w celu dostarczenia środków zarządowi zakładu, by nadal wywożono zmarłych na ementarz w trumnach, a tem samem unikano oburzenia publicznego, które nieraz w skutek nieodpowiedniego postępowania w tym względzie wywoływane było.

Rubryka IX (Koszta kancelaryjne) bez zmiany 500 zł.

Rubryka X (Koszta kapliczne) 200 zł.

W rubryce XI (Koszta utrzymania budynków)

Poz. 46. (Konserwacye i reparacye) 1800 zł. komisya wnosi pozostawić ją bez zmiany.

Poz. 47. (Asekuracya) pozostawić bez zmiany.

Poz. 48. (Pokostowanie padłóg) komisya proponuje przyjąć bez zmiany.

Poz. 49. (Kominiarze i straż ogniowa) 400 zł. bez zmiany.

Rubr. XII (Koszta utrzymania chorych na umyśle, pomieszczonych w Żółkwi i Przemysłu) Kwotę preliminowaną 26.410 zł. komisya wnosi zostawić bez zmiany w rubryce nadzwyczajnych wydatków.

Rubr. XIII poz. 55 (Odsetki od kapitałów dłużnych) bez zmiany w kwocie 1408 zł.

Rubr. XIV poz. 56. (Podatki i daniny) 200 zł.

Rubr. XV (Rozmaite). Komisya wnosi przyjąć bez zmiany w kwocie 1650 zł.

W dochodach preliminowano 16.384 zł. więcej niż w roku zeszłym z powodu corocznie wzmagającej się ilości chorych. — Komisya wnosi wstawić tę kwotę bez zmiany.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie następujący:

Wydatki zwyczajne	120.376 zł.
„ nadzwyczajne	32.410 „
Razem	152.786 „
Dochody	16.384 „
Przeto niedobór, który pozostaje do pokrycia z fuduszu krajowego	136.402 „

3. Fundusz podrzutek w Lwowie (lit. F.)

Wydatki prelininowano w kwocie 19.373 zł. według wyjaśnień do prelininarza wrzekomo o 2.373 zł. mniej, niż na r. 1877 uchwalono, rzeczewiscie zaś o 1.627 zł. więcej, gdy uchwaloną na rok 1877 sumę wydatków mylnie podano w kwocie 21.746 zł. zamiast istotnie uchwalonej kwoty 17.746 zł.

W rubryce I. wydatków: Płace, prelininował Wydział krajowy 1.603 zł. o 657 zł. więcej niż w r. 1877, gdy uchwałą Wydziału kraj. z 14. grudnia 1875 l. 15.916 uznano potrzebę przyjęcia dyurnisty do kontroli kasyera. Zważywszy zaś, że kasa podrzutek według wniosku komisji budżetowej w r. 1878 obracać będzie kwotą ledwie 15.000 zł. wyłącznie w wydatkach, zważywszy, że wypłaty odbywają się regularnie tylko co dwa tygodnie, zważywszy, że tak mała czynność nie powinna powodować tak znacznego wydatku jak w rubryce I prelininowano, i że koszt utrzymania dwóch urzędników tak słaby i ciągle zmniejszający się fundusz zbyt obciąża przeto komisja budżetowa wnosi: Z rubryki I. kwotę 657 zł. przeznaczoną dla dyornisty kontrolującego wykreśla się i wstawia się w rubryce I. kwota 946 zł. jak w r. 1877.

W Rubryce III. Najem za ubikację, kwotę prelininowaną 150 zł. i w rubryce IV. Potrzeby kancelaryjne (kwotę prelininowaną 60 zł.) komisja wnosi wstawić bez zmiany.

W rubryce V. Remuneracye i zapomogi dla żywicielek, prelininowano 130 zł., o 60 zł. więcej niż w r. 1877.

Ze względu na wynikłość r. 1875 i na okoliczność, że niektóre żywicielki posyłają dzieci do szkoły, komisja wnosi wstawienie prelininowanej kwoty.

W Rubryce VI. Koszta utrzymania dzieci, prelininowano 17.000 zł. wrzekomo o 3.000 zł. mniej, rzeczewiscie zaś o 1.000 zł. więcej niż w r. 1877 (16.000 zł.) skutkiem omyłki zaszczej w prelininarzu Wydziału krajowego. Gdy liczba dzieci ciągle i szybko się zmniejsza, tak że koszta utrzymania w r. 1874 wynosiły przeszło 27.000 zł. w r. 1875 przeszło 20.000 zł. a w r. 1876 już tylko 17.000 zł. co czyni w dwóch latach 36% ubytku, można więc liczyć w dwóch latach 1876—1878 co najmniej 19% ubytku, komisja wnosi przeto wstawić kwotę 14.000 zł.

W Rubryce VII. Koszta leczenia dzieci prelininowano 20 zł.

W rubryce VIII. Koszta pogrzebowe (60 zł.) zwrot kosztów, utrzymanie dzieci do gminy miasta Lwowa przydzielonych (300 zł.) i rozmaite wydatki (50 zł.) prelininowano 410 zł.

Gdy z powodu zwinięcia kasy i kancelaryi rozmaite wydatki tylko wyjątkowo zdarzyć się mogą, komisja wnosi wstawić kwotę 360 zł.

Komisja budżetowa wnosi zatem: Wysoki Sejm raczy przyjąć budżet funduszu podrzutek w Lwowie następująco:

Wydatki	15.666 zł.
-------------------	------------

a gdy ten fundusz żadnych dochodów nie posiada. przeto fundusz krajowy całą tę kwotę ponosi.

4. Fundusz szpitala św. Łazarza w Krakowie.

a) Oddział chorych (lit. G.)

Preliminarz Wydziału kraj. wykazuje w wydatkach kwotę 64.618 zł. (59.451 zł. zwyczajnych 5.167 zł. nadzwyczajnych) czyli 6.467 zł. więcej niż kwota w r. 1877 uchwalona.

Rubryka I. Płace i emolumenta etatowe. Kwotę preliminowaną 8149 zł. równą kwocie w r. 1877 uchwalonej, komisya wnosi wstawić bez zmiany.

Rubryka II. Utrzymanie osób nieetatowych. Kwotę preliminowaną 15.936 zł. o 208 zł. wyższej od kwoty w r. 1877 uchwalonej, z powodu zaprowadzenia płacy pomocnika do gazu na mocy uchwały Wydziału kraj. pod l. 17.840/876, komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W rubryce IV. Pensye i emerytury, preliminarzuje się 1.317 zł. jak w r. 1877.

Nad petycją Sylwerego Stroińskiego, prowizora byłego przy szpitalu św. Łazarza, o wyznaczenie emerytury, komisya wnosi przejść do porządku dziennego.

W rubryce V. Zaopatrzenia i dary z łaski, preliminarzuje się 100 zł. jak w r. 1877.

W rubryce VII. Remuneracye, preliminarzuje się 667 zł. jak w r. 1877; komisya wnosi wstawienie tych kwot bez zmiany w rubrykach IV. V. i VII.

W rubryce VIII. Koszta gospodarcze, Wydział krajowy preliminarzuje 29.984 zł. (z których 4.500 zł. na wydatki nadzwyczajne) o 5527 zł. więcej niż w r. 1877. To bardzo znaczne podwyższenie kosztów, powiększeniem liczby chorych i drożyzną jest umotywowane jak następujące poszczególnienie wykaże.

W pozycyi 30. Żywnienie chorych, preliminarzuje się 18.600 zł., jest usprawiedliwione, gdy wynikłość r. 1875 wykazuje 17.981 zł. i gdy ilość dni leczenia wzrosła z 61.229 w r. 1875 na 67.249 w r. 1876 komisya wnosi zatem wstawienie kwoty 18.600 zł. bez zmiany.

W pozycyi 33. Sprzęty, preliminarzowano 600 zł. czyli o 300 zł. więcej niż w r. 1877. Gdy ta kwota zawsze jest bardzo mierna komisya wnosi wstawienie jej bez zmiany.

W pozycyi 38. Bielizna i pościel, preliminarzowano 4800 zł. czyli o 1800 zł. więcej niż w r. 1877. Gdy wprawdzie brak dostatecznego zapasu uzasadnia pewne podwyższenie tej kwoty, gdy koszt bielizny i pościeli w lwowskim szpitalu powszechnym wynosi na jeden dzień leczenia 4 ct. u św. Łazarza prawie 8 ct. przeto komisya wnosi wstawienie kwoty 4.000 zł. (800 w rubryce zwyczajnej na utrzymanie a 3.200 zł. w rubryce nadzwyczajnej na zakupno.)

W Pozycyi 31. Opał, preliminarzowano 3.800 zł. o 400 więcej niż w r. 1877. Pomimo niższej wynikłości r. 1875 (2.489 zł.) ta kwota jest uzasadnioną, gdy w r. 1878 chorzy w części zostaną do nowego gmachu przeniesieni a świeże mury więcej opału wymagają. Komisya przeto wnosi wstawienie kwoty 3.800 bez zmiany.

W pozycyi 32. Oświetlenie, preliminarzowano 800 zł. o 333 zł. więcej niż w r. 1877. Z powodu zaprowadzonego oświetlenia gazem całego gmachu, komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

W pozycyi 36. Pralnia, preliminarzuje się 334 zł. o 94 zł. więcej niż w r. 1877. Gdy to podwyższenie jest oparte na wynikłości r. 1875 komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

Pozycye 34, 35, 37 i 39, są preliminarzowane w łącznej kwocie 1.050 zł. jak w r. 1877.

Komisya budżetowa wnosi przeto wstawienie w rubryce VIII. Koszta gospodarcze, kwoty 29.184 zł. (z których 3.700 zł. w rubryce nadzwyczajnych wydatków.)

W rubryce IX. Koszta sanitarne, preliminarzuje się kwota 3150 zł. o 400 zł. więcej niż w r. 1877. Z powodu uzupełnienia instrumentów chirurgicznych i przyrządów sanitarnych, komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany

W rubryce X. Koszta kancelaryjne, preliniuje się 400 zł. o 200 zł. więcej niż w r. 1877. Z uwagi na wynikłość r. 1875 439 zł. komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

W rubrykach XI. XII. XIII. i XIV. koszta kapliczne, utrzymanie budynków, odsetki od kapitałów dłużnych i zapisy preliniuowano kwoty 166 zł. 1740 zł. 20 zł. i 76 zł. równe odpowiednim kwotom w r. 1877 komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W rubryce XV. Dodatki i daniny komisya wnosi wstawić kwotę 1.463 zł., o 57 zł. większa od r. 1877 bez zmiany.

W rubryce XVI. patronatu preliniuowano kwotę 150 zł. o 50 zł. wyżej niż w r. 1877. Na podstawie wynikłości trzyletniej 1873/75 komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

W rubryce XVII. (Dyety i koszta podróży) preliniuowano 300 zł. jak w r. 1877.

W rubryce XVIII. (Rozmaite) preliniuowano 1.000 zł. jak w r. 1877. Te dwie kwoty komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W dochodach funduszu chorych św. Łazarza preliniuje Wydział krajowy 50.671 zł. 2.000 zł. mniej niż w r. 1877.

W rubryce I. Odsetki od kapitałów preliniuje się 2.146 zł., 6.000 zł. mniej niż w r. 1877. Gdy z wyjątkiem kapitałów hipotecznych wszystkie kapitały tego funduszu na budowę nowego gmachu zużyte zostaną, komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

W rubryce II. Dochody z dóbr komisya wnosi wstawić kwotę 9.500 zł. preliniuowaną jak w r. 1877 bez zmiany.

W rubryce III. Zwroty kosztów leczenia preliniuje się kwota 35.000 zł. (o 4.000 zł. więcej niż w r. 1877) od funduszu krajowego na podstawie wynikłości r. 1875 (34.870 zł.) zaś kwotę 4.000 zł. równą kwocie r. 1877 z funduszy obokrajowych i stron samopłacących, razem 39.000 zł. którą kwotę komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W rubryce IV. „Rozmaite“ preliniuje się 25 zł. jak w r. 1877.

Komisya budżetowa wnosi zatem, aby Wysoki Sejm raczył przyjąć budżet oddziału chorych szpitala św. Łazarza w Krakowie następująco:

Wydatki zwyczajne	59.451 zł.
„ „ nadzwyczajne	4.367 „
Wydatki	63.818 „
Dochody	50.671 „
Zatem niedobór	13.147 „

który fundusz krajowy ponosi.

b) Oddział położnic i podrzutek (lit. H).

Preliniowano w wydatkach kwotę 34.456 zł. czyli o 2.950 zł. mniej niż w r. 1877. Gdy wydatki tego oddziału z wyjątkiem rubryki XV., XVI. i XVII są wynikiem wydatków w oddziale chorych preliniuowanych i uzasadnionych, obliczonych według dzielnika, lub też są umieszczone na mocy etatu lub uchwał sejmowych, przeto wydatki rubryk I. do XIV. i XVIII komisya budżetowa wnosi przyjąć według przelimirza Wydziału krajowego.

W rubryce XV koszta utrzymania podrzutek preliniuowano kwotę 12.300 zł. gdy wynikłość r. 1875 wykazuje 14.550 zł. a liczba podrzutek zmniejsza się według doświadczeń lat ostatnich o więcej niż 10 proc. rocznie, więc kwota potrzebna na ich utrzymanie w r. 1878 nie powinna przekraczać 10.600 zł. Komisya budżetowa wnosi przeto wstawienie kwoty 11.000 zł.

W rubryce XVI. koszta utrzymania dzieci zrodzonych na oddziale położnic prelinuje się w kwocie 200 zł. jak w r. 1877. Gdy wynikłość r. 1876 wynosi 180 zł. komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

W rubryce XVII. Zapomogi dla położnic prelinowaną sumę 600 zł. tak jak w r. 1877 ze względu na wynikłość lat 1875 i 1876 komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W dochodach prelinowanych w kwocie 5.215 zł., o 1768 zł. niżej niż w r. 1877 nabytek ten wytłumaczony jest zmniejszeniem się odsetek z kapitałów (Rubr. 1.) częściowo na budowę nowego gmachu szpitalnego zużytych, o 568 zł. zmniejszeniem się zwrotu kosztów leczenia (Rubr. III), które według wynikłości trzechletniej 1873—75 prelinowano w kwocie 3.900 zł., o 1.200 zł. niżej niż w r. 1877. Gdy te obniżenia są zupełnie uzasadnione, komisya wnosi wstawienie w dochodach kwoty 5215. zł. bez zmiany.

Komisya budżetowa zatem wnosi: Wysoki Sejm raczy przyjąć budżet oddziału położnic i podrzutek szpitala św. Łazarza w Krakowie następująco:

Wydatki zwyczajne	31.823 zł.
Wydatki nadzwyczajne	1.333 „
Wydatki	<u>33.156 „</u>
Dochody	<u>5.215 „</u>
Zatem niedobór	27.941 „

które fundusz krajowy ponosi.

5. Fundusz szpitala św. Ducha w Krakowie.

Oddział syfilitycznych (lit. J.)

Preliminarz Wydziału krajowego wykazuje w wydatkach kwotę 29.093 zł. (między temi 1.000 zł. w rubryce wydatków nadzwyczajnych) czyli o 1596 zł. mniej niż w r. 1877.

Rubryka I. Płace i emolumenta etatowe w kwocie	4.248 zł.
Rubryka II. Koszta utrzymania osób nieetatowych	5.698 „
Rubryka V. Zaopatrzenia i dary z łaski	73 „
Rubryka VII. Remuneracye i zapomogi	200 „

są w tej samej wysokości jak w r. 1877 prelinowane. Komisya wnosi zatem wstawienie tych kwot bez zmiany.

W rubrykach III, IV i VI. Substytucye. Pensye i emerytury. Odprawy, nie prelinowano.

W rubryce VIII. Koszta gospodarcze prelinowano 16.150 zł. (z których 1.000 zł. wydatków nadzwyczajnych) czyli o 2.374 zł. więcej niż w r. 1877.

To podwyższenie następującym sposobem rozdziela się w pojedynczych pozycjach.

Pozycya 20. Żywnienie chorych. Preliminowano 12.000 zł., czyli o 2.000 zł. więcej niż w r. 1877. Z uwagi, że wynikłość w r. 1875 wynosiła tylko 9.816 zł. i że odtąd liczba chorych tego oddziału nie wzrosła, ale znacznie się zmniejszyła (w r. 1875 było 29.445 dni leczenia, a w r. 1876 tylko 24.519 czyli o 4.926 mniej. Komisya budżetowa wnosi wstawienie kwoty 10.000 zł.

Pozycya 21. Opał. Preliminowano 2.000 zł. o 87 zł. więcej niż w r. 1877. Pomimo znacznie niższej wynikłości w r. 1875 — 1.343 zł. Komisya budżetowa z uwagi, iż chorzy w 1878 już do nowego obszerniejszego gmachu zostaną przeniesieni, wnosi wstawić kwotę 2.000 zł.

Pozycya 22. Oświetlenie preliminowano 300 zł. o 60 zł. więcej niż w r. 1877 z powodu kosztowniejszego oświetlenia gmachu szpitalnego gazem.

Pozycya 23. Sprzęty preliminowano 300 zł. o 133 zł. więcej niż w r. 1877, z powodu uzupełnienia zapasu potrzebnego.

Pozycya 24. Utrzymanie pralni preliminowano 200 zł. jak w r. 1877.

Pozycya 25. Słoma do sienników preliminowano 200 zł. o 40 zł. więcej niż w r. 1877, z powodu wyższych cen słomy i wynikłości r. 1875 o 221 zł.

Pozycya 26. Bielizna i pościel preliminowano 1000 zł. jak w r. 1877.

Pozycya 27. Rozmaite przelimituje się 150 zł. o 50 zł. więcej niż w r. 1877 z powodu przeniesienia chorych do nowego gmachu.

Komisya wnosi wstawienie kwot w pozycyach 22 do 27 zawartych bez zmiany i wnosi wstawienie w rubryce VIII koszta gospodarze kwoty 14.150 zł.

Rubryka IX. Koszta sanitarne preliminowano 1633 zł. jak w r. 1877.

Rubryka X. Koszta kancelaryjne preliminowano 150 zł. więc o 50 zł. więcej niż w r. 1877, według wynikłości r. 1875 — 157 zł.

Rubryka XI. Koszta kapliczne preliminowano 100 zł. jak w r. 1877.

Rubryka XII. Utrzymanie budynków preliminowano 780 zł. jak w r. 1877.

Komisya wnosi wstawienie kwot w rubrykach IX do XII zawartych bez zmiany.

Rubryka XIII. Czynsz za najem lokalności nie się nie preliminuje, podczas gdy w r. 1877 4.020 zł. uchwalono, gdy wedle kontraktu zawartego z gminą miasta Krakowa wynajęcie budynku dla użytku szpitalnego kończy się 31 marca 1878, a czynsz za czas od 1 stycznia 1877 do 31 marca 1878 w tej kwocie preliminowanej na rok 1877 jest zawarty, a nowy budynek szpitalny do powyższego czasu ukończonym będzie.

Rubryka XIV i XV. Podatki i rozmaite preliminują się w kwocie 11 zł. i 50 ct. jak w r. 1877.

W dochodach Wydział krajowy preliminuje 25.670 zł. czyli o 608 zł. mniej niż w r. 1877; gdy

w rubryce I odsetki od kapitałów preliminuje się 160 zł. czyli o 108 zł. mniej niż w r. 1877, z powodu użycia kapitałów niehipotekowanych na budowę nowego szpitala i gdy

w rubryce II zwroty kosztów leczenia preliminuje się 25.510 zł. czyli o 500 zł. mniej w r. 1877 na podstawie trzyletniej wynikłości 1873—1875 — 25.359 zł.

Rubryka III. Rozmaite dochody preliminuje się 10 zł. jak w r. 1877.

Komisya wnosi wstawienie w dochodach kwoty 25,670 zł.

Komisya budżetowa przeto wnosi: Wysoki Sejm raczy przyjąć budżet oddziału syfilitycznych szpitala św. Ducha w Krakowie następująco:

Wydatki zwyczajne	26.093 zł.
Wydatki nadzwyczajne	1,000 „
Wydatki	27.093 „
Dochody	25.670 „
zatem niedobór	1.423 „

Który ponosi fundusz krajowy.

b) Oddział obłąkanych (lit. K.)

W wydatkach preliminuje Wydział krajowy kwotę 19.594 zł. (18.944 zł. zwyczajnych 650 zł. nadzwyczajnych) czyli o 547 zł. mniej jak w r. 1877.

Rubryka I. Płace i emolumenta etatowe. Preliminowano	3,120 zł.	} jak w roku 1877.
Rubryka II. Koszta utrzymania osób nieetatowych. Preliminowano	6.291 "	
Rubryka VII. Remuneraacye i zapomogi. Preliminowano	100 "	
Rubryka IX. Koszta sanitarne. Preliminowano	842 "	
Rubryka X. Koszta kancelaryjne. Preliminowano	100 "	
Rubryka XI. Koszta kapliczne. Preliminowano	50 "	
Rubryka XII. Koszta utrzymania budynków. Preliminowano	340 "	
Rubryka XIV Daniuy. Preliminowano	1 "	
Rubryka XV. Rozmaite. Preliminowano	50 "	

Komisya wnosi wstawienie kwot w tych rubrykach zawartych bez zmiany.

W rubrykach III. IV. V. i VI. nie nie preliminowano.

" " VII. koszta gospodarcze przelimitowano 8700 złr. (z których 650 złr. wydatków nadzwyczajnych) czyli o 1463 złr. więcej niż w r 1877. To podwyższenie głównie spowodowane jest pozycyą 15.

Żywienie chorych w której rubr. preliminuje się kwota 6500 złr. o 1000 złr. więcej niż w r. 1877 dla spodziewanej większej ilości chorych jak wyjaśnienie tłumaczy. Gdy zaś wynikłość roku 1875 wynosiła 5945 złr. a ilość dni leczenia, która w r. 1875 18181 nie tylko nie powiększyła się, ale przeciwnie zmniejszyła się w r. 1876 do 16763 więc komisya budżetowa wnosi wstawienie w pozycyi 15. Żywienie chorych kwotą 5500 złr.; w innych pozycyach rubryki VIII. wstawienie preliminowanej kwoty, a więc w całej rubryce VIII koszta gospodarcze kwotą 7700 złr.

W rubryce XIII. Czysz za najem lokalności szpitalnych nie się nie preliminuje zamiast kwoty 2010 złr. w r. 1877 uchwalonej, gdyż w tej kwocie mieści się czysz po dzień 31. Marea 1878, w którym to czasie chorzy do nowego budynku przeniesieni zostaną.

W dochodach Wydział krajowy preliminuje 15103 złr. czyli o 408 złr. więcej niż w r. 1877.

W rubryce I. odsetki od kapitałów preliminuje się 93 złr. czyli o 92 złr. mniej niż w r. 1877 z powodu użycia kapitałów na budowę nowego gmachu.

W rubryce II. Zwroty kosztów leczenia preliminuje się 15000 złr. czyli o 500 złr. więcej niż w r. 1877 na podstawie wynikłości r. 1875, 14822 złr.

W rubryce III. Rozmaite preliminuje się 10 złr. jak w r. 1877. Komisya wnosi wstawienie kwot wszystkich trzech rubryk dochodów bez zmiany. Komisya budżetowa wnosi przeto: Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet oddziału obłąkanych szpitala św. Ducha w Krakowie następująco:

Wydatki zwyczajne	17.994 zł.
Wydatki nadzwyczajne	650 "
Wydatki	18.594 "
Dochody	15.103 "
zatem niedobór	3.491 "

ktory ponosi fundusz krajowy.

Streszczając tedy wyniki rubryki XI wydatków funduszu krajowego otrzymujemy następujące zestawienie:

Rubryka XI.

Dotacye dla zakładów krajowych.

Pozycyja 149. Krajowy szpital powszechny we Lwowie	37.184 zł.
a) Oddział chorych	23.140 zł.
b) „ położnie	14.044 „
Pozycyja 150. Krajowy zakład dla obłąkanych w Kulparkowie	136.602 „
Pozycyja 151. Fundusz podrzutków	15.666 „
Pozycyja 152. Szpital św. Łazarza w Krakowie	41.088 „
a) Oddział chorych	13.147 zł.
b) „ położnie i podrzutków	27.941 „
Pozycyja 153. Szpital św. Ducha w Krakowie	4.914 „
a) Oddział syfilitycznych	1.423 zł.
b) „ obłąkanych	3.491 „
Suma wydatków rubryki XI	235.454 „

Komisya budżetowa przeto wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić: Na dotacye zakładów krajowych wstawia się kwotę 235.454 zł.

Fundusz policyi krajowej.

(Sprawozdawca p. T. Dzieduszycki.)

Wydział krajowy preliminuje na rok 1878 wydatki funduszu policyi krajowej w kwocie zł. 1.275, t. j. o zł. 250, mniej jak w r. 1877, a to z powodu zmniejszenia kosztów utrzymania korekcyonistów w zakładzie robót przymusowych Maryi Magdaleny. Dochody zaś w kwocie zł. 7.771 t. j. o zł. 10 więcej z powodu przyrostu odsetek.

Komisya budżetowa zbadawszy szczegółowo pozycye wydatków i dochodów uznaje je za uzasadnione i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dochody w kwocie	7.771 zł.
Wydatki „	1.275 zł.
nadwyżka dochodu	6.496 „

Rubryka XII.

Wydatki na szupaśnictwo.

(Sprawozdawca p. T. Dzieduszycki.)

Wydział krajowy preliminuje na wydatki tej rubryki w roku 1878 kwotę 25.000, t. j. od preliminowanej na rok 1877 kwoty	20.000 zł.
wyższą o	5.000 „

Wykonanie ustawy o szupaśnictwie z dnia 15 listopada 1874, rozpoczęło się w kraju naszym dopiero od dnia 1 stycznia 1876 r. tak, że wynikłość wydatków z tego roku po raz pierwszy daje rzeczywistą podstawę do ułożenia preliminarza na rok przyszły.

Komisyja budżetowa po należytem zbadaniu wynikłości z r. 1876, w chwili ułożenia preliminarza Wydziału krajowego jeszcze nie zestawionych, uznała preliminarzową na rok 1878 kwotę wydatków tej rubryki za uzasadnioną i wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wstawić w budżecie na rok 1878 jako wydatki na szupaśnictwo łączną kwotę 25.000 zł.

Rubryka XIII.

B u d o w y   w o d n e .

(Str. 17. Sprawozdawca p. Dr. Wernicki)

Poz. 155.	Na regulację rzeki Sanu z przeznaczonej kwoty 50.000 zł. drugą ratę w kwocie	7.143 zł.
„ 156.	Na regulację rzeki Brnia	6.000 zł.
	razem	<u>13.143 zł.</u>

na podstawie osobnych uchwał.

Rubryka XIV.

R o z m a i t e   w y d a t k i .

(Str. 18. Sprawozdawca p. dr. Zyblikiewicz.)

Poz. 157.	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	30.000 zł.
„ 158.	Na pokrycie skradzionych pieniędzy pożyczkowych w Wydziale powiatowym w Jaśle	1.863 zł.
„ 159.	Dla księży unitów z diecezji chełmskiej w skutek petycji komitetu l. 356	3.000 „
„ 160.	Petycja Sióstr Miłosierdzia w Przeworsku l. 170 o udzielenie kwoty 1000 zł. na dokończenie rozpoczętej budowy domu szkolnego, komisya budżetowa wnosi:	
	Wysoki Sejm uchwali:	
	Pożyczyć petentkom bezprocentowo	1.000 „
	z pozostawieniem Wydziałowi krajowemu ułożenia warunków bezpieczeństwa i terminu spłaty.	
„ 161.	Petycja ks. Franciszka Parochowskiego l. 343 o pożyczkę bezprocentową 2.000 zł. na wewnętrzne odnowienie kościoła łacińskiego w Budzanowie. Komisya wnosi:	
	Wysoki Sejm raczy uchwalić:	
	Udzielić petentowi bezprocentową pożyczkę	2.000 „
	z pozostawieniem Wydziałowi krajowemu ułożenia warunków bezpieczeństwa i terminu spłaty.	
„ 161.	Petycja dra Rudolfa Günsberga, profesora akademii technicznej we Lwowie l. 52 o ustanowienie dwóch stypendyów dla uczniów,	

Do przeniesienia

37.863 „

którzy na lwowskiej akademii technicznej studia technologii chemicznej z dobrym postępem ukończyli, dla dalszego praktycznego kształcenia się za granicą. Komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwali

Odstępuje się petycyą Wydziałowi krajowemu celem dokładnego zbadania tej ważnej kwestyi i przedłożenia Sejmowi na najbliższej sesyi odpowiednich wniosków.

- „ 162. Trzy petycyę Biruty Łukaszewiczowej l. 230, Ludwiny Miączynskiej, l. 212, i Józefy Jaroszyńskiej, l. 265 o subwencję na szkoły Froeblovskie. Na podstawie opinii komisji edukacyjnej, która użyteczność ogródków Froeblovskich wysoko podnosi, takowe jednak nie za instytutu krajowe, lecz gminne poczytuje, Komisya wnosi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby te trzy petycyę odstąpił Magistratowi lwowskiemu do załatwienia z należytem poparciem.

- „ 163. Petycyę Towarzystwa Pań Miłosierdzia w Przemyślu l. 435, o wyznaczenie 2.000 zł. na ukończenie budowy ochrony dla małych dzieci. Z uwagi, że udzielając miastu Przemyślowi funduszków na budowę domu ochronek, nie możnaby ich odmówić żadnej innej miejscowości, komisya wnosi:

Przejsie do porządku dziennego.

- „ 164. Zarząd Towarzystwa bursy dla synów nauczycieli, nauczycielek i wdów po nauczycielach szkół ludowych w Krakowie, do l. 167, prosi o udzielenie bezprocentowej pożyczki 2.000 zł. na założenie bursy. Komisya wnosi:

Przejsie do porządku dziennego.

- „ 165. Edward Błotnicki urzędnik galic. kasy oszczędności we Lwowie, prosi o stypendyum dla syna swego Tadeusza, ucznia akademii sztuk pięknych w Wiedniu.

Z uwagi, że uczeń ten już przez trzy lata stypendyum pobierał, komisya zaś o jego pracach artystycznych przekonać się nie ma sposobności, na wystawie zaś zbliżającej się prace jego rzeźbiarskie można będzie ocenić, komisya wnosi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby te prace na wystawie zbadał i w razie uznania, petentowi kwotę . . . 250 zł. wypłacił.

- „ 166. Leon Rosenthal, były nauczyciel szkół ludowych we Lwowie, l. 174, prosi o dalszy zasiłek dla syna swego Maurycego, dla kształcenia się w muzyce. Uczeń ten otrzymał z funduszu krajowego, dwa razy po 300 zł., a ponieważ wykazuje świadectwa niepospolitych występów, przeto komisya wnosi:

Udzielić petentowi po raz ostatni stypendyum . . . 300 zł.

- „ 167. Wojciech Lewicki nauczyciel emeryt. szkoły ludowej w Winnikach, o uzupełnienie emerytury kwotą 53 zł. 76 ct. Komisya wnosi:

z przeniesienia

38.413 zł.

Odstąpić petycję Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Poz. 168. Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie, prosi o roczną subwencję 1.000 zł.

Z uwagi, że zakład ten wychowuje ogrodników, którzy się rozchodzą po całym kraju z wielkim pożytkiem dla ogrodnictwa. Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

	Przyznaje się Zakładowi św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie roczna subwencya w kwocie	500 zł.
"	169. Wydział Stowarzyszenia wspierania słuchaczy akademii gorniczej w Leoben, l. 49 uprasza o subwencję. Komisya wnosi: Przejsć do porządku dziennego.	
"	170. Zarząd bursy dla ubogiej chrześcijańskiej młodzieży w Brodach, prosi o zasiłek. Komisya wnosi: Udzielić jednorazowo	300 "
"	171. Stowarzyszenie rękodzielników lwowskich Gwiazda, l. 202 prosi o zasiłek. Komisya wnosi: Na koszta budowy domu własnego udzielić jednorazowy zasiłek	300 "
"	172. Stowarzyszenie pracy kobiet we Lwowie l. 459 prosi o zasiłek. Komisya wnosi: Udzielić zasiłek jednorazowy w kwocie	300 "
Poz.	173. Petycja Stowarzyszenia głuchoniemych „Nadzieja“ l. 345 o zasiłek. Komisya wnosi: Przejsć do porządku dziennego.	
"	174. Komitet budowy ormiańskiego kościoła w Tyśmienicy, l. 336 prosi o zapomogę na ukończenie budowy kościoła. Z uwagi, że komitet nie wskazuje, ile potrzebuje na ukończenie tej budowy, tudzież, nie wspomina w jakiej wysokości zapomoga daną by mu być miała. Komisya wnosi: Przejsć do porządku dziennego.	
"	175. Emil Wisłocki literat prosi o subwencję na cele literackie. Komisya wnosi: Przejsć do porządku dziennego.	
"	176. Sześć petycyi: Józefy Ginowej, wdowy po nauczycielu szkół ludowych l. 486, Grzegorza Hlibockiego, byłego nauczyciela szkół ludowych, l. 485 o zapomogę, Straży ochotniczej w Ottyni l. 466. Zygmunta Piotrowicza ukończonego słuchacza inżynierji w Śniatynie. l. 473 Izabeli Cielekiej właścicielki wyższego zakładu wychowawczego żeńskiego we Lwowie, l. 476, o zapomogę, wreszcie Wydziału powiatowego w Dolinie o subwencję na wybudowanie mostów i poszutrowanie części drogi Wedzirskiej. Z uwagi, że petycye te wniesione zostały dnia 24 sierpnia r. b., przeto tak późno, iż należyte ich zbadanie stało się niemożliwym. Komisya wnosi: Przejsć do porządku dziennego.	
	Suma Rubryki XIV.	39.813 zł.

d)	dochody funduszu Aleksandra hr. Stadnickiego w kwocie	.	.	.	2.259	"
	rozchody	"	"	"	1.785	"
	z nadwyżką dochodów	.	.	.	474	"
e)	dochody funduszu szkoły weterynaryi w kwocie	.	.	.	4.185	"
	rozchody	"	"	"	4.183	"
	z nadwyżką dochodów	.	.	.	2	"
f)	dochody funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 w kwocie	.	.	.	207.182	"
	rozchody	"	"	"	104.461	"
	z uadwyżką dochodów	.	.	.	102.721	"

2. Wzywa się Wydział krajowy, by przyspieszył rokowania celem założenia przez Rząd szkoły weterynaryi wraz z szkołą kucia koni i kliniki dla zwierząt we Lwowie, w myśl czwartej rezolucyi pod tym względem na posiedzeniu z dnia 20 maja 1875 zapadłej.

Wydział

1	1000000	1	1000000
2	1000000	2	1000000
3	1000000	3	1000000
4	1000000	4	1000000
5	1000000	5	1000000
6	1000000	6	1000000
7	1000000	7	1000000
8	1000000	8	1000000
9	1000000	9	1000000
10	1000000	10	1000000
11	1000000	11	1000000
12	1000000	12	1000000
13	1000000	13	1000000
14	1000000	14	1000000
15	1000000	15	1000000
16	1000000	16	1000000
17	1000000	17	1000000
18	1000000	18	1000000
19	1000000	19	1000000
20	1000000	20	1000000
21	1000000	21	1000000
22	1000000	22	1000000
23	1000000	23	1000000
24	1000000	24	1000000
25	1000000	25	1000000
26	1000000	26	1000000
27	1000000	27	1000000
28	1000000	28	1000000
29	1000000	29	1000000
30	1000000	30	1000000

Z e b r a n i e   s u m a r y c z n e .

Fundusz krajowy.

Dochody :

1. Pozostałości z rachunków z lat ubiegłych po koniec roku budżetowego 1876	67.538 zł.
2. Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200 „
3. Odsetki od pieniędzy umieszczanych chwilowo na procent	2.000 „
4. Dochody z myt na drogach krajowych	185.329 „
5. Nadwyżki dochodów od zakładów uposażanych z funduszu krajowego	6.496 „
6. Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	50.000 „
7. „ pożyczek	5.130 „
8. Dochody szkoły gospodarstwa leśnego	5.300 „
9. Zwroty za sprawdzenie rachunków aptekarskich	600 „
10. Rozmaite dochody :	400 „
Suma dochodów	<u>323.993 „</u>

Wydatki :

1. Koszta reprezentacji kraju	102.600 zł.
2. „ zarządu	198.186 „
3. „ leczenia	350.000 „
4. „ szczepienia	34.330 „
5. „ sanitarne	37.900 „
6. Zasiłki dla zakładów dobroczynności	13.802 „
7. „ „ „ naukowych	379.470 „
8. Utrzymanie pomników historycznych	8.750 „
9. Kwaterunkowe żandarmeryi	62.507 „
10. Drogi krajowe	998.638 „
11. Dotacje dla zakładów krajowych	235.454 „
12. Wydatki na szupaśnictwo	25.000 „
13. Budowy wodne	13.143 „
14. Wydatki rozmaite	39.813 „
Suma wydatków	<u>2,499.593 zł.</u>
w porównaniu z dochodami	323.993 „
okazuje się niedobór w kwocie	2,175.600 zł.

który należy pokryć dodatkami do podatków.

Z uwagi, iż sumaryusz ten nie jest jeszcze dokładnym, gdyż codziennie zapadają nowe uchwały obciążające budżet, przeto komisya oświadcza się za zatrzymaniem dotychczasowych dodatków do podatków i przedkłada następujące wnioski :

„Uchwała finansowa o pokryciu niedoborów funduszu krajowego na rok administracyjny 1878.“

I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego na rok administracyjny 1878, uchwała Sejm dodatki do podatków stałych z dodatkiem $\frac{1}{3}$ części po 34 centów od każdego złotego austriackiego;

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia w wydatkach zwyczajnych oszczędności jednej rubryki, na potrzeby drugiej, z tem jednak zastrzeżeniem, że Wydział krajowy każde zboczenie od preliminarza usprawiedliwi.